

Déli Hírlap

Redactia și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timișoara
Redactor resp. Dr. VARNAY ELEMER

Kevesen vagyunk

földön emberek. Minden ellenkező nézetekkel szemben erre a megállapításra jutott egy tudós. Lelette furcsa vélemény ez, különösen manapság, mikor milliók és milliók nem találják meg az ajukban a megélhetésüket és napról-napra azon töprengenek, vajjon hol akadna szerzte a világon számukra egy hely, ahol megkereshetnék a mindennapi kenyerüket. Két milliárd lelet számlál ma a világ lakossága, de a mi bolg tudósunk számára ez semmi, mert szerinte föld százharminchétt milliárd embert is el tud tartani. Ceruzával a kezében mindent pontosan kiszámított a bölcsek Knippi.

Igy hívják ugyanis a tanár urat, aki abból megállapításból indul ki, hogy nagyon egyenlőtlen arányban lakják öreg glóbuszunkat a különböző népek. Európában általában 25, Ázsiában 11, Amerikában és Afrikában 4, Ausztráliában pedig alig egy-egy ember él egy négyzet-nérföldnyi területen. Tudósunk kiszámította, hogy Brazília egymaga egymilliárd kétszázmillió embernek tudna otthont adni. Afrika meg éppenséggel Eldorádó lehetne, mert míg a mérésekelt évön alatt a föld lakosságának hetvenkét százaléka zsúfolódik össze, addig a trópusokon mindössze huszonnycsok százalék él. Ajánlja tehát Knippi ur, a trópusokra való bevándorlást. Ajánlja a szivvel, mint ahogy ajánlhatná azt is, menjünk a dzsungelbe, őserdőbe, déli vagy északi sarkvidékre, mert az eszkimók megmutatták, hogy meg lehet élni ott is.

Az ilyen elméleteknek tudós és nem tudós körökből egyaránt rendszerint igen sok lelkes propagálója akad. Tényleg oly egyszerű az egész, valóságos Kolumbusz tojása. Miért zsúfolódunk szűk területekre, miért ne mennénk tovább? Halottunk ilyen bátor kijelentéseket már máskor is. Széles a világ, van hely a földön. Csak az oktondi nem tudja ezt megérteni. Menjünk tehát, előre vig fiuk! Csak egy kis bökkenő van ezekben a bátor tervezgetésekben. Hogy felette ritkán mondja valaki, Isten veletek barátaim, ti zöld hegyek, ime én már becsomagoltam, indulok a trópusokba, az emberitka sarkvidékre, vagy akár a Fidzsi szigetekre. Nem, mi ezeket a bátor tervek rendszerint nem önmagunkra, hanem rendszerint többi embertársainkra vonatkoztatjuk. Ti csak menjetek, de én maradok. Miután pedig így első személyben gondolkozunk, marad minden terv szűrke teória, s nem változik a helyzet. De nem is nagyon változhatik, mert nem az ostoba véletlen műve, hogy míg az egyik szélességi fokon tolong az emberiség, a másikon alig létezik. Kongóban például halál eljegyeztette a kivándorolt európai ember, ott született gyermeke halál eljegyeztette, ha csak el nem viszik és nem nevelik más klíma alatt legalább hét-nyolc éves koráig. Viszont ha vannak is a földnek termékeny területei, amelyek még alig népesültek be, ez nem jelenti azt, hogy azokon csak egy egyszerűen óriási embertömeget lehetne telepíteni. Az ember csak olyan helyen telepedhetik meg, ahol egyéb feltételek is biztosítják, hogy valóban meg tud élni. Azonkívül tudniuk kell azt is, hogy a világ szárazföldjének hasznosítható területeiből mindössze harmadikét százalék a szántóföld, vagy lakóhely és ipar számára használható terület, ideértve még a legelőket és füves pusztákat is.

Mélyseges, sokezeréves elgondolások eredménye, hogy miért népesednek be egyes területek s miért maradnak mások ugyaszólván lakatlanul. Es végül a sokfajta ember is: fehérek, sárgák, feketék, rézbőrűek, természet, millió, messzi kialakulási folyamatok eredménye. Mindegyik a maga helve és a maga életviszonyai számára teremődött, alakult ki az idők folyamán. Ne törjük rajta a fejtünket, hogy mi-ért. Mint ahogy azon sem tépelődünk, hogy miért nem otthonos nálunk a zsiráf, vagy a ken-guru, s miért nem sétál az északi tenger part-

Anglia minden erejével támogatja Romániát megtámadás esetén

Az albán eset nem sérti az angol-olasz egyezményt

Május 3-ig várnak a spanyolországi olasz csapatok elszállításával Chamberlain beszéde alatt London népe imádkozott

Londonból jelentik: A rendkívüli minisztertanács befejezése után Chamberlain miniszterelnök az alsóházba hajtatott. A miniszterelnököt az uccák közönsége lelkesen megjelente. Az alsóház padsorait ekkorra már zsúfolásig megtöltötték a képviselők, a karzatokat pedig az előkelő közönség. Megjelent az ilésen a kenti herceg is. A hagyományos megnyitó ima után az alsóház lázas gyorsasággal morzsolta le néhány kisebb jelentőségű interpellációt, majd a konzervatív párt fővita-rendezője a ház elnapolását indítványozta. Ezután Chamberlain miniszterelnök emelkedett szólásra, akit a kormány-pártok oldalán lelkes ovációval ünnepeltek, mielőtt megkezdte volna külpolitikai nyilatkozatának elmondását. Ugyanebben a pillanatban

megnyílt a westminsteri apátság főtemplomának nyugati kapuja és a betóduló hatalmas közönség imádkozott a békéért.

Ugyanez a westminsteri apátság székesegyházában, az angol katolikuság főtemplomában is a békéért istentiszteletet rendeztek.

Chamberlain miniszterelnök beszédét azzal kezdte, hogy a speaker közérdekből összehívta a házat bizonyos események megvitatására, a melyek

megzavarták a húsvéti ünnepeket és aggodalmat, ijedséget keltettek Európában,

főképpen pedig a Földközi-tenger keleti részében. Áttekintette az előzményeket, majd ismertette Albánia megszállásának történetét, megemlítve, hogy Zog király, Geraldine királyné és az ifjú trónörökös Görögországban vendégszerető fogadtatásra találtak. Ezután az események hátteréről beszélt és elmondotta, hogy a római angol nagykövettel április 4-én közölték, hogy az albán király az olasz-albán szövetség megerősítését javasolta és hogy az Olaszország által előterjesztett szövetségi terv nem változtatva volna meg Albánia jogállását és

nem kísérté azt ultimátumszerű fenyegetés.

A londoni albán követ viszont április 8-án közölte Halifax lord külügyminiszterrel, hogy az olasz kormány ultimátumszerűen olyan terv elfogadását követelte az albán kormánytól, amit

az Albánia függetlenségével és területi épségével össze nem férő, visszautasított.

Közölte a londoni albán követ azt is, hogy Zog király visszautasította az olasz javaslatokat, kijelentve, hogy Albánia szükség esetén fegyveresen is ellenáll. Az albán követ kérte az angol

kormányt, kövessen el minden tőle telhetőt a kis albán nemzet megsegítésére. E kétféle beállításban a bölcsegek azt tanácsolta, hogy egyelőre függesszük fel ítéletünket a megszállás előzményeiről.

Ezután ismertette Chamberlain az olasz nyilatkozatokat, hogy mi kényszerítette Olaszországot a bekövetkezett megszállásra. Ezekre a jövő fog világosságot vetni, annyi azonban tény, hogy

az egész világ közvéleményét újból mélyen megdöbbenetette az erőszak használatának ez az újabb példája.

Ugy látszik, hogy egy hatalmas nemzet szinte ellenállhatatlan fölényű fegyveres erejének kimitatásával rákényszerítette akaratát egy kis és védtelen országra. Angliában most az a kérdés merül fel,

mennyiben áll összhangban ez az eljárás az angol-olasz egyezményvel.

Nyilván úgy találják az egész világon, hogy ez nem járul hozzá a béke és biztonság általános ügyéhez, hanem újabb nyugtalanságot okozott és egyúttal növelte a nemzetközi feszültséget is. Lord Perth nagykövet Rómában és Halifax külügyminiszter Londonban a leghatározottabban közölte az érdekeltekkel, hogy

ez a helyzet igen könnyen éles alakban veheti fel a földközítengeri helyzet fenntartásának egész kérdését,

ami az angol-olasz egyezménynek olyan fontos alkotó eleme. Az Adriai-tenger ugyanis az Földközi-tenger egy része és az olasz kormány nem állíthatja, hogy ez nem érintené Angliát. Ciantróf olasz külügyminiszter április 7-iki levelében közölte, hogy az olasz kormány az a szándéka, hogy teljes mértékben tiszteletben tartsa Albánia függetlenségét és területi sértetlenségét, valamint a Földközi-tenger jelenlegi helyzetét. Április 9-én mi közöltük az olaszokkal, hogy tudomásul vesszük ugyan ezeket a biztosítékokat, de nagyon súlyosan aggaszt bennünket Albánia váratlan megszállása. Közöltük ugyanakkor: feltesszük, hogy

az Olaszország és Albánia között fennálló ellentétet lehetne talán tárgyalás útján is megoldani

és kijelentettük, hogy nehezen tudjuk összeegyeztetni az olasz csapatok partraszállását Albánia területére az ország függetlenségének és sérthetlenségének fenntartásával. Amikor lord Perth római angol nagykövetségünk érélyesen sür-

jain a flamingo? Aki tulságosan be akar avatkozni a szaporodás természetes törvényeibe, az írhat fantasztia-regényt, de nem hirdethet komolyan megvalósítható elveket. Hagyjuk tehát a százharminchétt milliárd ember fenyegető lidérc-

nyomások álmát. Inkább töprengjünk azon, hogyan lehetne ama két milliárd lélek számára az emberi lét életfeltételeit biztosítani, akik éppen ezekben az időkben a legnagyobb gondok középette szoronganak. (Flaneur.)

gette Ciano grófot, hogy közelje Olaszország jövő szándékait, Ciano külügyminiszter kijelentette, hogy ez a szándék az albán nép kívánságától fog függeni. A legutóbbi hírek szerint az albán tartományi kormányzóknak az olasz királynak ajánlotta fel Albánia koronáját. Be kell várnunk, vajjon az olasz kormány elfogadja-e ezt az ajánlatot, de bármi legyen is az eredmény, az angol kormány rendkívül nehéznek tartja az albániai eseményeknek az angol-olasz egyezményvel való összeegyeztetését.

Az általános nyugtalanság példázására Chamberlain miniszterelnök elmondotta, hogy a görög kormány közölte az athéni angol követtel, míg a londoni görög követ az angol külügyi hivattal, hogy az olaszok a közeljövőben meg akarják szállni Korfu szigetét. Halifax külügyminiszter azonnal figyelmeztette a londoni olasz ügyvivőt, hogy Anglia ezt rendkívül súlyos dolognak tekintené, amire

a londoni olasz ügyvivő a saját felelősségére kijelentette, hogy ez nem lehet kormányának politikája.

Később Crolla ügyvivő Mussolini miniszterelnök üzenetét adta át a külügyi hivatalban és egyúttal újabb ígéretet tett, hogy Olaszország tiszteletben tartja Görögország területét és a félsziget épségét. Mindez mutatja a bizalom megrendülését.

Kijelentem ennél fogva az angol kormány nevében, hogy a brit birodalom kormánya a legnagyobb fontosságot tulajdonítja annak, hogy elkerültessek a Földközi-tenger és a Balkán félsziget jelenlegi állapotának megzavarása erőszakkal, vagy erőszakos fenyegetéssel. Ennél fogva az angol kormány elhatározta, hogy

minden olyan eljárás esetén, amely világosan fenyegetné Görögországot, vagy Románia függetlenségét és amely ellen a görög, vagy a román kormány létérdekéből nemzeti haderejével kénytelen volna ellenállni, az angol kormány köteletségének tekintené, hogy a görög, illetve a román kormánynak haladéktalanul és minden hatalmában álló eszközökkel segítségére siessen.

Chamberlain és Simom leváltását követeli az ellenzék

Chamberlain angol miniszterelnök beszédének elhangzása után Atlee őrnagy, a munkáspárt vezére emelkedett szólásra. Beszédében örömmel emlékezett meg arról, hogy garantálják Lengyelországot, Románia és Görögország függetlenségét és követelte, hogy a Szovjetet is vonják be a biztonsági egyezménybe.

Sinclair ellenzéki vezér annak érdekében szólalt fel, hogy a kormány löszermiszteriumot állítson fel és követelte a kormány átszervezését. A fel-

Ezt a nyilatkozatot azonnal közöljük az összes kormányokkal. Ugy tudom, hogy a francia kormány ma délután hasonló nyilatkozatot tesz. Nem osztom azt a felfogást, hogy az angol-olasz egyezményt hatályát veszítettnek kell tekinteni. Inkább az egyezmény határozmányainak teljesülését reméljük és tekintettel a legújabb eseményekre, az olasz kormánytól várjuk annak gyakorlati tanujelét, hogy vajjon osztja-e ezt a kívánságunkat.

— A legutóbbi eszmecsere során úgy értesültünk, hogy a madridi győzelmű felvonulás után elszállítják Spanyolországból az ottan levő olasz önkénteseket. Ezt tudomásul vettük, mert

az angol-olasz egyezmény életbevágóan fontos elemének tekintjük az olasz önkéntesek elszállítását Spanyolországból.

Chamberlain miniszterelnök beszéde végén rámutatott arra, hogy milyen lehetetlen helyzetben tartják a világot a megismétlődő remélt-sorozatok és hogy ennek ellenére is türellemmel folytatták a bizalmatlanságok kiküszöbölését, a béke fenntartását és a jóindulat előmozdítását. Ezek az események a közös veszély felismerésére vezetnek.

Ezeknél a szavaknál Wilkinson képviselő közbekiáltott:

— És mi lesz Oroszországgal?

A miniszterelnök elmondotta, hogy az angol kormány szoros érintkezésben áll Szovjet-oroszországgal képviselőjével.

— Feladatunk nagyon súlyos — mondotta. — Nemcsak azt kell megfontolnunk, hogy mit kívánunk mi magunk, hanem azt is, hogy mit hajlandók más népek tenni.

Tömöríteni igyekezünk azokat az erőket, amelyek még a békét pártolják és készek támogatni az ellenállást

és bízunk abban, hogy erőfeszítéseink mégis sikerrel jár. Meg kell szilárdítani eltökélt szándékunkat, hogy nemcsak saját önvédelmi céljainkért fejlesztjük erőnket, hanem, hogy szükség esetén ki vegyük részünket azok oldalán, akik készek az ellenállásra, ha támadás, vagy a szabadság elvesztése fenyegetné őket.

szólaló azt indítványozta, hogy Chamberlaint és Simon kincstári minisztert váltsák le és helyükbe Churchill és Eden lépjenek be az angol kormányba. A kormány nyilatkozatát egyébként helyesléssel vette tudomásul. Közölte még, hogy helyteleníti és elítéli Albánia megszállását, amely ellenkezik az angol-olasz megállapodással, de azért nem foglal állást amellel, hogy Albánia megszállása miatt felbontsák az Olaszországgal kötött egyezményt.

PARISI LAP A KELETI ÁLLAMOK ÉS A SZOVJET VISZONYÁRÓL

A francia lapok terjedelmes cikkeiben foglalnak azokkal a katonai rendszabályokkal, amelyek az utóbbi napokban végrehajtottak. Maga az körülmény, hogy a francia altisztek közgyűlése amit Délfranciaországban kellett volna megtartani az utolsó pillanatban elhalasztották arra lehet következtetni, hogy

széleskörű katonai intézkedéseket hajtottak végre

A Petit Parisien bejelenti, hogy ezen intézkedése gyors végrehajtására azért volt szükség, mert

a demokráta államok igen reális veszéllyel állnak szemben.

A francia intézkedéseket nem annyira a Földközi tenger eseményei, mint inkább Lengyelország és délkelet-európai helyzet provokálták ki. Franciaországban jól tudják, hogy Kelet-európa csak akkor nyújthatnak gyakorlatban katonai segítséget, ha Szovjettel való megállapodás mielőbb létrejön Anglia és Franciaország mos; azon vannak, hogy az érdekeltektől megértessek ennek fontos ságát, mert a kelet-európai államok vonakodnak megkötni ezt az egyezményt.

NINCSEN NEMET CSAPATÖSSZEHOZÁS A HOLLAND HATÁRON

Az Angriff című lap éles támadást intéz az angol sajtó ellen, amely olyan híreket közöl, hogy Németország csapatokat von össze a lengyel határon. Az Angriff ezt a híradást ostobának és alaptalannak minősíti, amelynek az a célja, hogy leplezz az angol bekerítő politika kudarcát. A Daily Newsben ugyancsak hír jelent meg arról, hogy Németország csapatokat von össze a holland határon. A Angriff megállapítása szerint ezeket a híreket félhivatalos angol körök szorgalmazzák.

A HOLLAND KATONAI KÉSZÜLŐDÉS PROVOKÁLJA NEMETORSZÁGOT

Berlinből jelentik: Az essen National Zeitung azt sejtette, hogy a német kormány magyarázatkér a holland kormánytól azokra a katonai intézkedésekre vonatkozólag, amelyeket a holland kormány a német-holland határon megejtett. A lap a holland kormány eme intézkedéseit, mint „kisded provokációt” jellemzi. Az Essener National Zeitung hozzáfűzi még, hogy a holland hadsereg mozgósítása Németország számára éppen olyan komikus, mint amilyen érthetetlen a Londonban aláírt egyezmény következtében jött pánik.

ÖNÁLLÓ MACEDÓNIA AKARNAK LÉTESITENI

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szófiat jelentése szerint Boris király szerdán Szófiába érkezett és meghallgatta Küissevanov miniszterelnök jelentését, aki ezt megelőzően hosszasan tárgyalt a szófiái jugoszláv követtel. Olyan hírek terjedtek el, hogy

a macedónok újból mozgolódnak és Olaszországtól várják a független macedón állam felállítását.

Ez az állam olasz védőnkéség alatt állana és Jugoszlávia, Görögország és Bulgária azon részeitől alakulna, ahol a macedónok élnek. Hír szerint Mihajlov macedón vezér Olaszországban tartózkodik azzal, hogy olasz védőnkéség alatt ideiglenes macedón kormányt alakítson Albániában.

BELGIUM CSAK ÖTEZER EMBERT HÍVOTT BE?

Brüsszelből jelentik: A belga kormány tagjai ma délelőtti minisztertanácsot tartottak, amelyen a nemzetvédelmi miniszter tájékoztatta minisztertanácsot a katonai biztonsági intézkedésekről. Illetékes belga helyen kijelentik, hogy a behívottak száma csak 4-5 ezer emberre tehető, akik között főleg a műszaki csapatok katonáit és a különleges kiképzésben részesített legénységeket, valamint a tartalékos tiszteket hívták be.

ÁLLAMCSINYIT KISÉRTELTEK MEG LITVÁNIÁBAN

Varsóból jelentik: A Havas iroda jelenti: Több varsói lap értesülése szerint, közöttük a Kurjer Warszawski, állítólag

Litvániában külföldről szugalmazott államcsinnyit fedeztek fel.

Az államcsinnyit a jelenlegi Cernius-kormány eltávolítására törekedett, amelyet egy Tubelis elnöklelet alatt álló nemetharati kormány követett volna. Az összeesküvés két vezetőjét, közöttük Salagdus ezredest, letartóztatták. A Kurjer Warszawski még hozzáfűzi, hogy a memeli német hatóságok nagymennyiségű Litvániából származó faanyagot foglaltak le a memeli kikötőben, amelyet Angliába, Hollandiába és Dániába irányítottak.

A lefogott faanyagot a memeli erődítések céljaira használták fel.

Egymillió francia áll fegyverben

Tovább folynak a behívások

Németország és Hollandia viszonya kiéleledőben
A macedónok önálló államot akarnak Olaszország védelme alatt

Egyelőre nem térnek haza a spanyolországi önkéntesek

Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelentése szerint Franciaországban bár nyugodtan figyelik az eseményeket, minden eshetőségre felkészülnek. A francia hajóhad hétfő óta indulásra készen állott és szerdán kifutott a nyílt tengerre. Franciaországban egy millió ember áll fegyverben, de ez a szám a hét végére emelkedni fog. A behívások állandóan folyamatban vannak. A Maginot-vonal legénysége teljes készenlétben áll.

Lengyelországnak nincs bekerítő szándéka

A Patt-iroda a következőket jelenti: A lengyel sajtó rideg és zárkózott bírálatot válaszol a német sajtó támadásaira. A Gazeta Polska megállapítja, hogy

Lengyelország hű marad vállalt kötelezettségeihez és betartja a szomszédaival kötött megneemtámadási szerződést.

Az angol-lengyel kétoldali megállapodás senki ellen nem irányul és semmi sem változtatja meg a lengyel külpolitikai eddigi irányvonalát. Lengyelország jótányit sem enged azokból az elvekből, amelyeket Pilsudszky marsall örökölt hagyott.

Az 1934-ben megkötött francia-lengyel szerződés nem áll ellentétben Lengyelország

egyéb kötelezettségeivel és a legutóbb megkötött kétoldali egyezmény sem.

A lengyel sajtó tiltakozik az ellen a beállítás ellen, mintha Lengyelország a Németország elleni bekerítési politika szolgálatába állt volna. Ma, amikor a német csapatok Kleipada és a szlovák határ körül ölelik Lengyelországot, nem lehet arról beszélni, hogy Lengyelország hozzájárul Németország bekerítéséhez.

TILOS A NEMZETI SZOCIALISTA EGYENRUHA LENGYELORSZÁGBAN

A lodzi közigazgatási hatóságok megtiltották a német kisebbséghez tartozó egyének számára az egyenruha viselését. A egyenruha hasonlít a szudéták által annak idején viselt egyenruhára: Bőr zubbony, rövid fekete nadrág és fehér harisny

1939. április 15.

Enyhülés London és Róma között?

Párisból jelentik: A Petit Parisien jelentése szerint London és Róma között az egyhülés bizonyos jelei mutatkoznak. Párisban úgy tudják, hogy az angol kormány nem kívánja felbontani a földközítengeri egyezményt és inkább mindkét oldalon hajlandók lesznek engedelményeket tenni egymásnak. Olaszország a lap szerint határozott és megnyugtató ígéretek tett Görögországnak, másfelől Bulgária részéről is mutatkozik bizonyos mérséklet. Törökország pedig az óvatossá váratkozás álláspontjára helyezkedett.

Szombaton dönt a fasiszta nagytanács az olasz-albán perszonál-unióról

A Stefani-ügynökség a következőket jelent: Az alkotmányozó nemzetgyűlés összehívása után ülésre hívták egybe a nagytanácsot és a többi állami szervet is. A nagytanács az albán államéletnek az a szerve, amely alkotmányos kérdésekben dönt. A nagytanács hatáskörébe tartozik annak a törvényjavaslatnak elfogadása, mely a császár hatáskörét, a trónörökös és az Olaszországgal való egyesülést jóváhagyja. Az alkotmánytörvény ezután kerül a fasiszta nagytanács elé, a korporációk és a szenátus elé, majd megjelenik a hivatalos lapban. Minden törvényt II. Victor Emánuel olasz és albán király, továbbá etiópiai császár nevében hoznak meg.

Az albán alkotmányozó gyűlés határozata következtében az olasz fasiszta nagytanácsot április 15-re hívták össze a Venezia palotába. Az ülés este 10 órakor kezdődik. A fasiszta testületi kamarát szombaton délután 4 órára, a szenátust pedig 6 órára hívták egybe.

AZ OLASZ SAJTÓ MEGNYUGTATJA GÖRÖGORSZÁGOT

A szerdán reggel megjelent olasz lapok megállapítják, hogy a Görögországnak nyújtott biztosítékok teljesen tisztázták a helyzetet és hogy Görögország most már láthatja Olaszország becsületes szándékait és főleg azt, hogy Olaszország részéről semmiféle veszély nem fenyegeti. Ezután a Giornale d'Italia a következőket írja:

Az olasz külpolitika mesteri röpizettel válszolt Franciaország és Anglia Délkelet-Európa-ira irányuló diplomáciai mesterkedéseire, amely a tengelyállamok bekerítését szolgálja. Olaszország Albánia megszállása után messzemenő együttműködési lehetőséget biztosíthat szomszédainak. Nincs szükség arra, hogy ezek a szomszédok továbbra is veszélyesnek lássák helyzetüket, mert ilyen helyzet beállítása csak arra alkalmas, hogy Anglia és Franciaország az érdekelt államokra rákényszerítse segítségét.

ZOG KIRÁLY A NÉPSZÖVETSÉGHEZ FORDUL?

Szerdán este olyan hírek terjedtek el, Genfben, hogy az albán király beadvánnyal fordult a Népszövetséghez, amelyben arra kéri a főtítkárságot, hogy a tagállamokat rendkívüli ülésre hívja össze. Népszövetségi körökben kizártanak tartják, hogy Zog király kérésének eleget tegyenek és megállapítják, hogy a Népszövetségnek éppen elég kellemetlensége és baja volt a Négussal, semhogy más uralkodó érdekében lépéseket tegyen.

AZ ALBÁNOK KÜLÖN IS MEGKÉRIK VIKTOR EMÁNUELT A KORONA ELFOGADÁSÁRA

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség jelentése szerint a tiranai olasz követség előtt minduntalan megújulnak az örömmegnyilvánulások az alkotmányozó ülés szerdai határozatai felett, amely kimondta a perszonáluniót és Viktor Emánuel királynak ajánlotta fel az albán trónt és koronát. Több ezer elkötelezett albán polgár írta alá azt a nyilatkozatot, amelyet Ciano gróf külügyminiszter elutazása előtt tettek közzé. A nyilatkozat többek között a következőket mondja:

— Kijelentjük, hogy örökre eltöröltük Zog király uralmát és az ő idejében érvényes alkotmányt. Új kormányt nevezünk ki, hogy Olaszország irányában az albán nép testvériségét juttassuk érvényre és hogy az olasz nép segítségével Albániát modern, virágzó állammá tegyünk. Kérjük Victor Emánuel olasz királyt, abesszin császár öfelségét, fogadjon el a perszonáluniót és Albánia koronáját a maga és utódai számára.

HAT TAGBÓL ÁLL AZ ALBÁN KORMÁNY

Ciano gróf olasz külügyminiszter csütörtökön délelőtt Tiranából visszaérkezett Rómába. Az olasz sajtó örömmel veszi tudomásul a tiranai alkotmányozó ülés határozatát és ebben Olaszország és az olasz uralkodóház megnövekedett hatalmának bizonyosságát látják. Megírják a lapok, hogy az olasz-albán perszonálunió gondolata nem egészen új és már évtizedekkel ezelőtt is több ízben volt szó erről a tervről.

A lapok azt írják, hogy Zog király rossz kormányzása sietette azt a fordulatot, amely végül is ehhez vezetett. Albánia megnövekedett ereje megerősíti a Balkán egyensúlyát és Európa békéjét is.

Római jelentés szerint: a szerdán megalakult albán kormány hat tagból áll. A miniszterelnök Sef-

rid Bernatti, régi és kipróbált olaszbarát politikus. Hadügyminisztere az albán kormánynak nincsen.

VÉRTISZTÍTÁS TAVASSZAL

Leo-Pills tisztán növényi anyagokból előállított heshető első-rangu vértisztító és nedvfelfrissítő hatása bevált. Egy tavaszi kurához elég 1-2 nagy doboz. Egy nagy doboz ára 80 Lei.

Leo-Pills LAXATIN

Daladier nagy beszéde a megtett katonai intézkedések szükségességéről

Ünnepélyes nyilatkozat Románia megsegítéséről Kimélyítik a francia-lengyel szövetséget

Párisból jelentik: A francia kormány csütörtöki államtanácsának döntését Daladier miniszterelnök a következő kijelentések kíséretében közölte a sajtó képviselőivel:

— Franciaország politikáját március 29-én elmondott rádióbeszédemben körvonalaztam. Akkor azt mondtam, hogy Európa riadókészültségben áll és Franciaország el van szánva, hogy a békét és szabadságot becsülettel fenntartsa. Ezért szorosabba fűzte barátságát mindazokkal a népekkel, amelyek szembehelyezkednek az elnyomással és az erőszakkal. Ezért hoztuk katonai intézkedéseket és a kormány közzétette fejezi ki mindazoknak, akik csapattesteikhez, rajukhoz, vagy a hajók fedélzetére vonultak, hogy ezáltal is biztosítsák Franciaország biztonságát.

— Franciaország a béke érdekében élénk diplomáciai tevékenységet fejt ki és szoros összeköttetést tart fenn Angliával, az Egyesült Államokkal, Oroszországgal, valamint a Balkán Szövetség államainak kormányával, hogy megszervezze valamennyi békét szerető nemzet között az összetartást, amelyek el vannak szánva arra, hogy szembeszálljanak minden erőszakos kísérletnek. Anglia és Franciaország közös egyetértéssel fenntartják a Földközi-tenger és a Balkán felsziget jelenlegi status-quoját, ha ezt akár erőszakkal, vagy erőszakos fenyegetések által vesély fenyegetné.

— Az utóbbi hetek eseményeit tekintetbe véve, — folytatta nyilatkozatát Daladier miniszterelnök — különös aggodalommal figyelték a

legutóbb lezajlott eseményeket és erre való tekintettel Angliával együtt Franciaország különleges biztosítékot adott Romániának és Görögországnak arra az esetre, ha akár Romániát, akár Görögországot olyan támadás, vagy akció érné, amely életérdekeit sértené és amely ellen egész nemzeti erejével ellenáll. Ebben az esetben Franciaország a rendelkezésére álló teljes erejével a megtámadott segítségére siet.

— A francia kormány — mondotta Daladier — örömmel vette tudomásul Anglia és Lengyelország közös kötelezettség-vállalását, amely a két ország közötti kölcsönös segélynyújtásra vonatkozó függetlenségük megvédése érdekében, ha azt közvetve, vagy közvetlen veszély fenyegetné. Más felől — folytatta a miniszterelnök — a francia-lengyel szövetség kimélyítésére és megerősítésére vonatkozó tárgyalások vannak folyamatban, amely arra az esetre vonatkozik, hogy a felek szavatosságot vállalnak arra az esetre, ha a másiknak életérdekeit érintő támadás történne.

Daladier miniszterelnök ezután bejelentette, hogy a határozatot még ma közlik Franciaország nagykövetei az érdekelt államokkal, különösen pedig Törökországgal.

Nyilatkozata befejezése után a francia kormány elnöke még közölte a lapok munkatársai-vel, hogy minden eszközzel megőrzi a francia birodalom területi épségét. A francia kormány elszántan kitart politikája mellett és nem hátrál meg azon feladatok elől, amely a haza védelmének során reá hárulnak.

Csáky magyar külügyminiszter kijelentette, hogy Magyarország tiszteletben tartja Románia határait

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház külügyi bizottsága csütörtökön délelőtt 11 órakor Takách Tolvaj gróf elnöke alatt ülést tartott, a mely iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az ülésen megjelent Telegdi Pál gróf miniszterelnök, Darányi Kálmán a magyar képviselőház elnöke, Hóman Bálint, Telegdi Mihály gróf, Jaross Andor miniszterek és a bizottság majdnem minden tagja. Csáky István gróf külügyminiszter, Wörner János meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese kíséretében érkezett az ülésre, ahol ott volt még Imrédy Béla, Eckhardt Tibor, Rácz Jenő, Payer Károly, Rassay Károly és a pártok vezetői. Az ülésen Csáky gróf nagy beszédben vázolta a magyar külpolitika helyzetét, utána pedig Eckhardt Tibor, Payer Károly, Imrédy Béla, Eszterházy Mór gróf és Taly László, valamint Somogyváry Gyula dr. szövegezték fel, végül pedig a felszólalásokra ismét Csáky gróf válaszolt.

Csáky István külügyminiszter a külügyi bizottság ülésén részletesen kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt Magyarország kilépett a Népszövetségből. Hosszas mérlegelés után következett be az az elhatározás, hogy az elkövetkező időkben Magyarország fenntarthatja magának teljes cselekvési szabadságát.

Csáky István gróf magyar külügyminiszter

a beszéde után elhangzott felszólalásokra válaszolva, foglalkozott a román-magyar viszonyról is és ezzel kapcsolatban többek között a következőket jelentette ki:

— Románia tudatában lehet annak, hogy a magyar kormány tiszteletben kívánja tartani Románia határait. Magyarország annak az óhajának ad kifejezést, hogy Románia legyen tekintettel az ott élő millió magyar kisebbség érdekeire. A magyar kormány fenntartja azt a javaslatát, hogy Románia kössön — amint az már más államokkal is történt — kisebbségi egyezményt Magyarországgal. Ez az egyezmény meggyorsítaná a két állam közötti helyzet javulását.

Az egész olasz sajtó nagy érdeklődéssel kíséri Telegdi magyar miniszterelnök és Csáky külügyminiszter római utjának előkészületeit. A Giornale d'Italia legutóbbi számában cikket irt erről a diplomáciai eseményről. A lap megállapítja, hogy a magyar kormány az olasz nép és az olasz kormány érdekében teljesen összeforrtak egymással és hogy Magyarország a Népszövetségből való kilépésével a legjobb utratól hozta magával a tárgyalásokhoz, mert ez a diplomáciai ténnyel Magyarország megerősítette, hogy szilárdan kitart a tengely-politika mellett.

Repülhet-e az ember?

Beregszászi feltaláló azt állítja, hogy megoldotta a repülés problémáját

Beregszászról jelentik: — A repülés technikája abból a vágyból keletkezett, hogy az ember maga tudjon repülni. Az ember fizikai erején alapuló repülési kísérletek sikertelensége után tértek át csak a repülő gép gondolatára, holott

az ember tud saját maga is repülni.

csupán a találmányok voltak rosszak — magyarázta Láng Kálmán beregszászi vendéglős. Bevallom, kissé nehezen értettem meg. Régen hallom, hogy repülési kísérleteket folytat; most azt beszélnek, hogy „komolyly” vált az ügy.

Jól megtermett ember Láng Kálmán, valamikor technikus volt.

— Miért lett vendéglős? — kérdem.

— Tessék csak befektetni az ágyamba — válaszolta erre.

Az ágyra hatalmas alumíniumszerkezet van erősítve, a lapján egy könyv.

— Tessék olvasni — biztat. Megint szótfogadok.

— Most tessék oldalt fektetni és úgy olvasni — dirigál tovább. Ekkor kiderül a találmány lényege, amely abból áll, hogy

nem kell a könyvet kézben tartani.

a könyvtartószerkezet bármilyen irányban alkalmazkodik. A könyv lapját kis villanylámpa világítja meg.

Megmutatja azt is, hogy a találmányt Németországban már szabadalmazták.

— Ennek a találmánynak a kidolgozása, szabadalmaztatása és a sok utanjárás — mondja — egész pénzemet elvitte. Nem maradt más hátra, mint, hogy vendéglőt béreljek, mert az értékesítés nem sikerült.

Tuldságosan békés találmány

a mai korban.

En azonban nem a kacsalábon forgó könyv miatt jöttem ide, hanem a repülőtalálmányért.

Láng elkezdte magyarázni, hogy miként is képzel el a repülést.

— Semmiestre sem úgy. — mondja — mint a régiek gondolták, akik karsapásokkal próbálkoztak repülni. Az ember repüléséhez való erő

a lábán, pontosan a térdhajlásban

van meg. Ezt kell átvinni a szerkezetbe, ami már csak technikai feladat.

— Tessék csak figyelni — és úgynevezett térdhajlást csinálni. — Az én testem kilencven kiló, a vállamra negyvenöt kiló súlyt helyezhetek. Minden normális alkatur ember saját súlyának felét a felgyenesedemnél fel tudja emelni. Tehát én kilencven és negyvenöt,

összesen százharmincöt kiló; emelek.

A testem repüléséhez szükséges felszerelés sulya huszonöt kilogrammal százötvenöt kiló, így

marad húsz kiló tartalék,

amit a repüléshez használok. Ugye igen egyszerű? — Igen — válaszoltam, de kellő meggyőződés nélkül.

— A régi kísérletezők — magyarázza tovább — attól eltekintve, hogy a kar segítségével igyekez-

tek repülni, két másik hibát is elkövettek. Egyik hiba az volt, hogy a madarak repülését vették alapul holott azt nem lehet emberi testhez alkalmazni és különben is minden madár repülése más és más. A további hiba az volt, hogy mindenkor magasból repültek lefelé, ami biztos pusztulást jelentett. Az én találmányom szerint a földről kell felrepülni.

— Szóval csak úgy egyszerűen felrepül a levegőbe? — csodálkozom.

— Bizony!

— Szárnyakkal, mint az angyalok? — folytatom.

— Kár csufolódni, — int le, nem haragosan, inkább megbocsájtó lenézéssel — mert én az ember-repülést igenis megvalósítottam. A repülés

E hó 18-án már életbelépnek a budapesti Nemzetközi Vásár utazási és vízumkedvezményei

Az illetékes hatóságok határozata folytán az érvényes utlevéllel és vásárigazolvánnyal érkező külföldi utasok április 18-tól május 8-ig minden korlátozás és minden külön ellenőrzés, valamint a magyar vízum előzetes megváltása nélkül léphetik át a magyar határt. A díjtalan magyar vízumot utólag Budapesten fogják kiszolgáltatni 2.50 pengő kezelési illeték ellenében. A vásárigazolvánnyal érkező utasok május 18-ig tartózkodhatnak magyar területen. Ez az intézkedés minden korlátozást felfüggeszt a vásárigazolvánnyal érkező látogatókkal szemben.

A vásárigazolványokat egyébként már országgyűlési árusítják az összes utazási és menetjegyirodák és ilyen vásárigazolványt természetesen bárki szerezhet magának. A vásárigazolvány ára személyenként 120 lei.

valóban szárnyakkal

történik, abba viszem át a lábamban levő hajtért. A szárnyakat négyzetcentiméterenként minc össze egy gram fogja megterhelni. A szárnymozgások röptik a testet, természetesen a repülést majd meg kell tanulni. Más szárnymozgást kell felszállásnál végezni és mást a leszállásnál. Különösen a leszállás nehéz.

— A felszállás az olyan könnyű?

— Az természetes. A felszállásnál is szükség van minden erőre, de a levegőben a karjaim; má pihentetem. A leszállásnál viszont a fékezéshez nagyobb erő szükséges és így nehezebb is.

— És mikor fog repülni? — kérdem.

— A modell teljes elkészítéséhez nyugodt megélhetésre van szükségem, egy-két segédért kell alkalmazni a megkezdett munkához; ehhez persze pénz kell. Időbeileg mindössze nagyon rövid néhány hétre volna szükségem.

— Tehát pénzembert keres?

— Ilyen ábrándokra nem is gondolok. Magam kell, hogy a tőkét előteremtsem.

... Hát így áll a beregszászi ember-madár ügye.

A Budapesti Nemzetközi Vásárra utazó közönség Magyarországon minden hajón és minden vasúton és bármely kocsiosztályon 50 százalékos utazási kedvezményt élvez. A Budapest-ről való elutazás alkalmával az utazás egyszer bármely közbeeső állomáson megszakítható. A Budapesten való tartózkodás ideje alatt a vásárigazolvány tulajdonosa három ízben jelentős vasúti kedvezménnyel utazhat a határállomások kivételével bármely magyarországi állomásra és onnan vissza Budapestre.

A román államvasutak a visszautazásra 50 százalékos kedvezményt engedélyeznek. Minden tudnivalóról egyébként teljes és tökéletes tájékoztatást nyújt, még pedig minden európai nyelven, maga a vásárigazolvány.

Tavaszi pasztell hajdani Temesvárról

Most, hogy gyakorolta sétolgatunk hívogató szép tavasz idején, mindenütt kibonakozik előttünk széles útjával, kecses villáival, pazar épületeivel, Nagytemesvár. Eltűnt már minden, ami a felszázad előtti képre emlékeztetne, néhány templom, szobor s a Dom-tér maradt meg csupán sértetlenül a múltból. Nem maradt meg a bástyasorból sem egyéb, csak egyetlen kicsinyke darab, no meg a kaszárnyák s a magasabb katonai hatóságok palotái. Legfeljebb régi karcolatok tanuskodnak a múltról, de azok is megfakultak és hiányzik róluk az életlenség, a szín, amellyel a tavasz felöltöztette régi Temesvár mohos falait.

Ó, szép volt ilyenkor a mi régi városunk, a várat körülölelő bástya sorral. De ilyenkor virágfakadás idején nem érvő volt az, hanem mosolygós kőr, tavaszi zöld ruhában öltöztek a bástyatekők, a vadvirágok lila, halványrózsaszínű, aranyárga foltjaival. Az elővárosok lagymatag lustán kiint húzódtak a messziségben, réteken, parkokon keresztül vitt hozzájuk az út a várból. A kigyózó úton mosolygósan csilingelt a kedélyes lóvonat, a víz iskolásgyerekek olykor leszállottak róla s egy darabig versenyt futottak vele. A Gyár város felé vezető lo-vaglóúton, már a kora reggeli órákban snájdígan üggett a tűzérbűszkek s kesztyűs kezűket elragadó udvariassággal emelték a sapkájukhoz, ha hölgyekkel találkozott az útban. Kicsiny és maghiti volt Temesvár, lakói mind ismerték egymást. Ha nem is személyesen, de legalább is látásból. Nem volt nagy időforgalom. Így szoba, vagy lakásbérlet is ritkán akadt. Majdnem mindenkinek megvolt a saját lakása, a szegénynek az ő kis házikója a kerttel, ahol minden zöldség megnőtt, ami a konyhárnak kellett.

HUSÁRAK.

Elsősztályú marhahus kilónként 25 lei, elsősztályú leveshus 21, másodosztályú leveshus 18, sertéskaraj 35, sertéscomb és nyak 29, sertésborda 26, sertéshaj 34, zsír 36, töpörtü 25 lei, nyers szalonna 30, juh hus eleje 16, hátulja 18 lei. A nyolc hetet meg nem haladt burju husának ára nincs maximálva. A hentesek és mészárosok az olyan husárhoz, amelyhez semmi csontot nem adnak, legfeljebb 20 százalék felárat számíthatnak. A husiparosok kötelesek üzletükben a husákat kifüggeszteni.

CUKORÁRAK.

Porcukor kilónként 32 lei, kristálycukor 34 lei. Világító petróleum 4 lei literenként.

A maximális árak azonnal életbelépnek és legfeljebb harminc napig maradnak érvényben. Azok ellen, akik a maximális árakat megszegik, a törvény szigorával járnak el. Az új maximális árak az eddigiekkel szemben nem változtak.

A közszükségleti cikkek új árai, amelyek egy hónapig maradnak érvényben

Temesvár város ármegállapító bizottságának javaslatára Tieran Emil dr. új maximális árakat léptetett életbe. Ezek a következők:

LISZTÁRAK.

Fehér liszt a malomban és a kiskereskedelemben nincsen maximálva, félbarna liszt kilónként a malomban 7.50 lei, kicsinyben 8.50, barna liszt a malomban kilónként 6, kicsinyben 7 lei. A kicsinyben való eladásnál a lisztárakban benne foglaltatik a papirzacskó ára is. A malomban való nagybani vásárlásnál minden 100 kiló liszt árához hozzácsapnak 20 lei szállítási költséget.

KENYÉRÁRAK.

A fehér lisztből készült kenyér szabad kereskedelem tárgyát képezi. Félbarna kenyér 9, barna 8 lei kilónként. A pékek kötelesek reggelként félkilenc óráig a közönség kívánságára barna kenyéret kiszolgáltatni. Amennyiben a barna kenyér előbb elfogy, vagy nem volna, a pék köteles a barna kenyér árában félbarna kenyéret adni.

Négyszáz millió leibe került a „csodák palotája“

A milliomos Cronwell házaspár emelte a legszebb és a legkülönlegesebb épületet

San Franciskóból jelentik: Talán örökké elintézetlen kérdés marad, hogy ki a világ leggazdagabb asszonya. Az amerikaiak azonban esküsznek rá, hogy

a föld kerekéségén legnagyobb jövedelemmel egy Cronwell Doris nevű hölgy rendelkezik,

akinek férjével Cronwell Jamessal egyetemben mérhetetlen vagyon áll rendelkezésére.

Cronwellné egy nagyon gazdag amerikai szivargyárosnak volt a lánya, aki most nemrégiben örökölte édesapja üzemeit és fantasztikus jövedelmet biztosító különböző részvénypapírjait.

MILLIOMOS SZENVEDÉLYE

Az amerikai milliomosoknak furcsa és költséges kedvteléséről éppen eleget írtak már a lapok, Cronwellné soraik közül azzal vált ki,

hogy megépítette az álmok otthonát.

Ugyan hány ember álmodozik a világ különböző nagyvárosaiban arról, hogy mit csinálna, hogyan élne és hova menne lakni, ha sok pénzre lenne szert. Mondjuk egy főnyereményre. Természetesen millió főnyereményre, amelynek összege csak egy nagyon szerény százaléka annak a tőkének, amelyet Cronwellné mint évi jövedelmet vesz fel.

Évente 900 millió leire becsülik átlagos jövedelmét.

Tehát ennél egy sokkal szerényebb és reménybeli összeggel rendelkező hölgyek is arról álmodoznak, hogy valahol a délszigetek csodás világában keresnének ki egy bújjás helyet, hogy paradicsomi környezetben, békében és napsugárban éljék le életüket.

Milliók utolérhetetlen álmát váltotta valóra ez a dúsgazdag asszony, aki

100 millió lei költséggel megépítette álmai otthonát

— természetesen a hawaii szigeteken.

Ez a mesebeli otthon körülbelül nyolc kilométerre fekszik Honoluluól. A nagy körültekintéssel kikeresett telep a Gyémántfej nevű kialudt vulkán lábainál terül el. A telep előtt körülbelül egy kilométeres hosszú korallzátony nyul az óceánba és biztos szélszélvédőt alkot az álmház előtt elterülő területen. Ez a csodálatos otthon nem egy házból áll, hanem épületei használati céljuk szerint különbözőek. Körülbelül

hét ház van ebben a tündérviktorban,

amelyek különböző stílusban épültek.

Mégis a kert és az épületek elhelyezése a perzsa mesék világát mutatja a látogató emlékében. Az épületek tágasak, a tenger felé pedig vastag üvegfallal ellátottak. Például a fogadóterem márványpadozata egy híres francia kastélynak volt a burkolata. Ugyanez a mennyezete Marokkóból érkezett és a legdrágább famunkák egyike közé tartozik.

MESEBELI PARADICSOM

A lakó és társalgó, valamint hálószobákat a föld kerekéség minden tájáról összehordott drága szőnyegek, tündéri selyem szövetek, porcellán és nagyértékű képfestmények díszítik. Az a kevés ember, aki ezt a csodálatos otthont láthatta, azt állítja, hogy

művészi összhangban, belső szépségben túl tesz mindazon, amit eddig regényírók fantáziájukban elképzáltak.

Csak egy meglepetést a sok közül.

Az egyik ebédlő hatvan méter mélységben fekszik a föld alatt,

ezt azonban a látogató nem veszi észre, mert szinte észrevétlenül jut a földalatti helyiségbe, amelyet nem villanylámpák, hanem a tenger vize világít. Ugyanis az egyik fala külön e célra készült vastag üveg és nemcsak ezen keresztül jön a finoman tompított zöld világosság az étkezőterembe, hanem egyszersmind hatalmas akváriumképzeli is szolgál.

Látszik, hogy igazi otthonnak készült ez a tündérviktor, mert ugyan minden elképzeltető kényelemmel felszerelték, — de

vendégszoba nem található benne.

Tulajdonosai már ezzel is ki akarták hangsúlyozni, hogy ezt saját maguk menedékének építették és azért jöttek a világnak olyan helyére, amelyet igen nehezen lehet megközelíteni és akkor is csak repü-

lőgépen, vagy hajóval, de miután a kikötő felett ők rendelkeznek, idegen ott ki nem köthet.

Természetes, hogy a perzsa és indiai csodákon kívül magában a kertben is nagyon sok szépség és kényelem gyönyörködteti az álmotthon tulajdonosait,

hatalmas nagy márvány úszómedencébe szivattyúzzák a tengerből a vizet.

A fürdőnek hullámvorgógepezete van. Van például egy egész különálló gramofonház, amelyben a világ legszebb dalmúvei, könnyű és klasszikus zenei művek, a legkiválóbb művészek és szimfonikus zenekarok előadásában rendelkezésre állanak. A lemezek száma több, mint húsz ezer. A gramofonházból telefon útján bármely épületben lehet közvetíteni a kívánt számot, mert mindegyik fel van szerelve egy láthatatlan hangszórával. Természetesen van külön mozgóképtető terem és betegszoba is.

CRONWELL ÉS FELESÉGE

Ehhez a mesebeli paradicsomhoz szorosan hozzátartozik az a motoros yacht, amelyet a legkiválóbb angol gyárban építettek és szükség esetén akár viládkörúli útát is lehet vele tenni.

A kertet a legtrikább délszaki növények és virágok művészi csoportja díszíti.

Mindaz a szépség és ritkaság, ami ebben a milliók által irigyelt otthonban található, messze

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kürt. ucca 6 sz.

(Pátria-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz. Ragyogó tisztaság.

Mérsékelt árak

földről származnak. Ezeket a Cronwell-házaspár gyűjtötte össze viládkörúli útjukon. Kína, Japán, Marokkó, Franciaország, Olaszország, Spanyolország, Oroszország, Perzsa, India, Németország és Ausztria iparművészetének legszebb példányai találhatóak itt.

Mos, talán még az érdeklő önköket, hogy miképpen néznek ki a ház lakói.

A férj, Cronwell János, 44 esztendő, eléggé magas növésű úriember és a Morgan-bankház egyik vezető tagja.

Egyébként egy nagy feltűnést keltő könyvet írt, amelynek a címe: Kapitalizmus védelmében.

Cronwellné mindössze 25 esztendő és három év.

vel ezelőtt ment férjhez.

Apja Duke János volt, aki lányára csupán késpénzben több mint 15 milliárd leit hagyott.

Ezzel a kis alaptőkével indultak útnak az életben és most három év után kikötöttek Hawaiba.

Meggyilkoltatta mostoha fiát, hogy férje vagyonát örökölje

Váratlan fordulat a bucaresti ügyvédgyilkosság ügyében. Három hold földet kapott a gyilkos

Bucurestiből jelentik: Néhány héttel ezelőtt a Professor Ursu-uccában gyilkosság történt, amelynek áldozata Demetriad Leonida fővárosi ügyvéd volt. Az ügyvédet apja szolgálja ölte meg. Tegnap szenzációs fordulat történt, mert a szolgá a vizsgálóbíró előtt bevallotta, hogy gazdájának felesége bérelte fel a gyilkosságra,

mert ő akarta idős férjének vagyonát örökölni. A vallomás alapján Zamfira Demetriade asszonyt gyilkosságra való felbujtás miatt letartóztatták és a vacarestii fegyházban helyezték el. A vizsgálóbíró tanuként megidézte az áldozat apját, aki azt vallotta, hogy

nem hisz fiatal feleségének bűnösségében. Visszautasította azt a feltevést is, hogy a gyilkosság azért történt, mert felesége akarta az ő vagyonát örökölni. A fiatal asszony második felesége volt az idős ügyvédnek és mostohaanyja a meggyilkolt. A vizsgálóbíró megállapította azt is, hogy Zamfira Demetriade mostohafia meggyilkolására felbirelt egy Soltész János nevű egyént, akinek 40 ezer

leit ajánlott fel a tett elkövetésére.

Ez az ember nem volt hajlandó a gyilkosság elkövetésére, hanem közölte a meggyilkolt Leonida Demetriadeval mostohaanyja ajánlatát.

Mihail Gaica, a gyilkos szolga vallomása során kijelentette, hogy az asszony három hold földet ajánlott fel neki, ha meggyilkolja mostoha fiát és kitanította arra is, hogy amikor a fiatal ügyvéd felkeresi apját, tanusított kihívó magatartást és a legkisebb ellenállás esetén kést rántson és végezzen vele. Ezzel magyarázható, hogy a gyilkosság után Zamfira Demetriade asszony nyomban azt a mesét mondotta el, hogy a szolgát mostohafia leszidta, sőt pofon is ütötte, ami természetesen nem volt igaz. A vizsgáló azt a következtetésre jutott, hogy az idős ügyvéd második feleségének állott csak érdekében mostohafia halála, mert így ő lett a hatalmas vagyon jövedébeli örököse. Megállapítást nyert az is, hogy a fiatal Demetriade családi veszekedések során kijelentette, hogy anyja végrendeletét meg fogja támadni és ez azután végleg eldöntötte sorsát.

Azt szeretném én látni, hogy ne lássanak minket!

Jeanette MACDONALD
Nelson EDDY

színes filmoperettje: **ZERELMESEK (SWEETHEARTS)**

Képzeltető: **FRANK MORGAN**
MISCHA AUER
FLORENCE RICE
HERMANN BLUM

Képzeltető: **W.S. Van DYKE**

SCALA
mai és mindennapi slágerfilmje
Jegyelővétel egész nap!

Franco utja

Franco katalóniai nagyszerű győzelme eldöntötte a polgárháború sorsát, Madrid megadta magát a most játszódóknak le a spanyol dráma végső órái. Minden gondolkodó ember felveti azt a kérdést, vajon mi indíthatta a nagymultú kultúrmenzitet arra, hogy két ellentétes táborra szakadva, több mint két és fél esztendőn keresztül egy kegyetlen, véres, elszántan megvívott testvérháborúban marcangolja önmagát?

A népek multjában, hagyományaikban s átöröklött lelkiállatokban őrzik végzetüket. Spanyolország valamikor hatalmas birodalom volt, — azt mondták, hogy királyainak birodalmában nem nyugszik le a nap, az európai népek társadalmában közvetlenül Franciaország felemelkedése előtt, a vezető szerepet vitte. De egyszer csak megkezdődött a hanyatlás. A XVIII. és XIX. század mesgyéjén kitört a forradalom, amely azóta több mint száz esztendőn keresztül, néha évekig lappangott, de a valóságban egészen máig tart. Az az ország, amely katolikus Ferdinánd és Izabella és II. Fülöp alatt mint inkvizícióval kormányzott abszolút monarchia nagyhatalom tudott lenni, tönkrement, alánnyatott akkor, amikor az ember követelte a maga emberi jogait. Ezek az emberi jogok az angol nemzetet óriási naggyá tudták tenni, a spanyol nagyhatalmat pedig szétmállasztották.

S. de Madariaga, a mai Spanyolország egyik legkiválóbb szelleme, egykori népszövetségi főbiztosa két munkájában is foglalkozik népének jellemével. A spanyol nép egészen sajtáságos összetételű. Az óslakosság ibériai-kelta keverék volt, később a népvándorlás korában a spanyol félszigetre germán törzsek vándoroltak, a középkorban az ibériai félsziget lakossága keleti elemekkel: zsidóval, arabal keveredett össze. Ez a sokféle keveredés egészen sajtáságos fajit képletet adott. Madariaga mélyrehatásos elemzve a spanyol népjelmelet, arra a megállapításra jut, hogy a spanyol az érzelmei nemzete; ellentétben az angollal, amelyet a tapasztalati alapon nyugvó gondolkodás jellemez és a franciával, a melynek a logikus formák, a formalitások s a matematikai gondolkodás a legjellemzőbb sajátosságai. A spanyol nép gondolkodásában a tapasztalat és a logikus ész egészen alantas szerepet játszik. A nemzet cselekedeteit, magatartását a képzelet mozgatja. Ezért roppant hatással van a spanyol népre a szónokok szóképele, a sokszor üres és tartalmatlan, de a fantáziában zavaros képeket ébresztő frázisok.

Rendkívül tanulságos volt ebből a szempontból a spanyol nemzet 1873-i forradalma. Ezt a forradalmat — olvassuk Le Bon tömeglélektanában — egy bonvolódott értelmű varázsszó csinálta, amelyet mindenki saját felfogása szerint értelmezhetett. „A radikálisok felfedezték, hogy az egységes köztársaság áruhába bújított monarchia és a Cortez egyhangyán proklamálta a szövetséges köztársaságot, úgy azonban, hogy a szavazók azt sem tudták, mit szavaznak meg. De ez a kitétel mindenkit elkápráztatott... mintha az erény és boldogság uralmát alapították volna meg a földön. Ha egy republikánustól ellensége megtagadta volna a föderalista címet, halálisan megsejtve érezte volna magát. Az uccán föl s alá rohantak az emberek, kiabálva: Salud y Republica Federal. Azután himnuszokban dicsőítették a szent fegyvermeztelenséget és a katonaság autonómiáját... A föderalizmus a brutális, gyújtogató, öldöklő kantonizmusnak csinált helyet és mindenütt véres szaturnáliákkal ünnepelték.”

Az ország története az 1812-ben készült remek Cortez-alkotmány óta kitérő és lappangó forradalom. A nép nem tudott élni a szabadsággal. Az 1821-ben kitört forradalom befejeződött ismét a korlátlan hatalmu monarchiába. A XIX. század második felében, amikor az európai népek már lecsillapodtak, megalkották többé-kevésbé szilárd intézményeiket, Spanyolországban tovább tart a nyugtalanság és bizonytalanság. II. Alfonz és Mária Krisztina uralma hozott némi nyugalmat, de az ország már XIII. Alfonz alatt erősen meg volt fertőzve forradalmi szocializmussal és anarchizmussal.

A bolsevisták moszkvai központja igen jól ismerte a háború utáni spanyol közhangulatot s 1919-ben teljes erővel rávetette magát Spanyolországra. Lenin mondotta, hogy a kommunizmusnak schol, egyetlen európai országban sincs olyan biztos jövője, mint Spanyolországban. Primo de Rivera diktatúrájának az lett volna a hivatása, hogy a bolsevista méregtől megszabadítsa az országot, de erre a nagy nemzeti feladatára alkalmatlannak bizonyult. A király 1931-ben menekülni volt kénytelen. A radikális, köz-társasági, szélsőliberális, anarchista-kommunista elemekből összetevődött baloldal nem volt képes

Tuniszban jó lesz a datolyatermés...

Nyugodt az északafrikai gyarmat arab lakossága, növekszik az olasz lakosság üldözése. Néhány hónap alatt épült ki a Daladier vonal, amely bevehetetlenné teszi Tuniszt

Kék papírral bevont lámpák félhomályában várják az olasz légitámadást

Gabés, a déltuniszi csapatok főhadiszállásáról.

A város a libiai sivatag északi szélén terül el, amely már belenyúl Tuniszba. Óázisváros, amelynek éjszakai romantikáját fény nem zavarja. A kávéházakban, ahol egész éjszaka arab nótákat énekelnek, az égők kék papírral vannak bevontva és ugyanilyen kék papír takarja az uccai lámpákat is. A város éjszaka is félhomályban van, mivel a francia parancsnokság tart a légitámadástól. Gabés lakossága óriási többségben arab és feltehető, hogy az arab lakosság nyugtalanítására elsősorban ezen a helyen fognak légitámadásokat indítani. Az arabok azonban teljesen nyugodtak. Bár a férfiak jórésze katonának vonult be, ebben a városban háborúról kevesebbet beszélnek, mint bármely középeurópai városban. A házmunkánál a férfiak nem nagyon hiányoznak, a datolya nélkülük is virágozik és az asszonyok megelégedéssel beszélnek arról, hogy az idén rendkívül jó termés lesz. Még néhány évvel ezelőtt önállósági mozgalom ütötte fel fejét Tuniszban ezen a részén és az arabok kívánsága az volt, hogy Tunisz olyan helyzetbe kerüljön Franciaországgal szemben, mint ahogy Egyiptom Angliával. A nemzeti mozgalom élén Destour nevű francia állott, akinek működése voltaképpen az akkori népfront ellen irányult.

Három évvel később, amikor most telen Daladier Tuniszt meglátogatta, éppen azokon a helyeken volt leglelkesebb a fogadtatás, ahol ezek a felkelési mozgalomak legerősebbek voltak. Természetesen szó sem lehet az anyaország iránti háfáról, mert hiszen az arab gyarmatokon nem szeretik az európaiakat, akár franciáknak, akár olaszoknak hívják azt. A tunisziak Daladier fogadtatásakor nem annyira Franciaország mellett, mint Olaszország ellen küz-

döttek. Egy arab tanító ezt a helyzetet a következőképpen magyarázta meg:

— Tavaly még hittünk egy önálló Tuniszban. A legutóbbi európai események megtanítottak bennünket, hogy fiatal és gyenge állam nem életképes. Ma már nem az a kérdés, hogy francia Tuniszt, vagy önálló Tuniszt akarunk, hanem, hogy francia Tuniszt, vagy olasz Tuniszt harcoljunk? A választás pedig számunkra nem nehéz.

SIVATAGBA SZORÍTOTT ARABOK.

A tunisziak keveset hallgatnak az európai propagandára, ellenben teljes odaadással figyelik a mohamedán testvérekről érkező híreket. Tripoliszból tömegesen jönnek az arab menekültek, akik elpanaszolják az ottani állapotokat. Sérélmük abban áll, hogy az olaszok a szó szoros értelmében gyarmatosítanak, mezőgazdasági munkásokat százezreivel telepítenek Tripoliszból, ezek számára elveszik az északi fekvésű termékeny területeket és az arabok kénytelenek az ország déli sivatagos részébe vándorolni. Ezen a terméketlen területen nem tud megélni az odaszorított többszázézer arab és Tuniszba menekül, ahol zavartalanul telepedhetnek meg, mert a francia nem kívándorló nép, nincs szüksége a gyarmatokon való telepedésre és szívesen látja, ha Tuniszban az olaszok rovására az arabok szaporodnak.

Ez az oka annak, hogy az arabok, — akik két milliányi lélekszámmal Tunisz lakosságának óriási többségét képezik, — rendben és fegyverben tettek eleget a behívó parancsoknak és főleg hatott rájuk az a határozottság, amellyel a Daladier-kormány az utóbbi hónapokban kifejezésre juttatta azt, hogy harc nélkül nem mond le Tuniszról. A francia és az arab érdek Tuniszban azonosakká vált.

Elbocsátják az olasz munkásokat

Velik szemben áll a 94 ezer főnyi olasz. Ez a szám magábanveve vitás, mert a tuniszi olasz főkönyv 127 ezer olaszt tart nyilván. Tunisz, Biserta, Sousse városokban valóban túlnyomó az olasz szó és és egyes városrészeknek határozott szicíliai jellege van. A házakból olasz dal hangzik és az erkélyre kitűzött tarka ingeket vígan lengeti a szirokkó, akár Olaszországban. Mostanában olaszul csak ott beszélnek, ahol tömegesen laknak olaszok. A főúccákon, kávéházakban nem tanácsos az olasz nyelv használata. Ezek az olaszok fascisztaellenesek. Vannak olyanok is, akik a mai helyzetet jobbnak tartják, mint a fascista uralmat, a többségben azonban mégis erőt vesz a haza fogalmának lelkesítő érzése és nem csinálnak világméretű kérdést abból, hogy Tunisz olasz-, vagy francia legyen. Ezenkívül a fascizmus alapus munkát végez Tuniszban. Az ifjúság nagyjában idegen a demokratikus eszmékkel szemben, míg ezzel szemben az öregek iróznak az esetleges rezsimváltozástól. A francia hatóság nem-rep betiltotta az Unione nevű egyetlen fascista lapot és az olasz lapot és az olasz lakosság különösen érzi a háborús izgalommal kapcsolatos gazdasági feszültséget. A kereskedelem és az ipar jórésze ugyanis olasz kezekben van. A gyárakban is jelenlegy olasz munkástömeg dolgozik, amely szenved jelenleg az elbocsátások folytán. Különbséget kell tenni a bennszülött és bevándorolt olaszok között, de még a bennszülötteket is elbocsátják és helyüket inkább arab munkásokkal töltik be. A tuniszi olasz kunzulátus állandóan a munkanélküliek ostroma alatt áll, az újonnan bevándoroltakat visszaszállítják, de a bennszülött olaszok közül is jelenleg 9.000 család él az olasz kunzulátus támogatásából. Az uccákról eltűntek a fascista jelvények és a régi olasz családok tömegesen jelentkeznek francia állampolgárságra ért, hogy ezáltal a Páris iránti hűségét kifejezésre juttassák.

DALADIER-VONAL A TENGERTŐL A SIVATAGIG.

Kétségtelen, hogy Tunisz leginkább stratégiai jelentőségénél fogva képez értéket Franciaország számára. Tunisz elvesztése azt eredményezheti, hogy

Algirt oldalba lehet támadni. Az olasz Tunisz elvágná a Földközi tengeri utat; és így a mai tuniszi rezsimhez nemcsak a franciáknak, hanem az angoloknak is érdeke fűződik. Gabés ennek a stratégiai országnak legfontosabb hadászati állomása. Tunisz elleni támadás háromféleképpen lehetséges. Az egyik az erőszakos partraszállás az észak-tuniszi partokon, amit azonban az angol és a francia flotta meg tud hiúsítani. A másik eset a Libiából való áttörés lenne, de ez azzal a hátránnyal jár, hogy az olasz csapatoknak a homoktengeren kellene átvágnódnok és elpusztulnának a francia légitámadások miatt. Marad a harmadik eset, amely egyben egyedül lehetségesnek tekinthető: az olaszok Tripolisz északi részéről törnek előre, Gabés irányában. A libiai sivatag északi csücskétől a tengerig néhány hónap alatt, kiépült a Daladier-vonal, amely nem közvetlen a határon, hanem attól 100 kilométerre van, a Matmata hegyoldalnál. Hatalmas, kopár sziklák vonulnak itt egészen a tengerig, ezekről beléhető a hegylanc és Tripolisz között elterülő síkság. A védővonal hosszúsága szintén 100 kilométer. Arabok, szenagáliak építették, akik eldobták a fegyvert, ásót, ragadták és két-három hónap alatt valóban csodálatos művet, földalatti blokkházakat építettek ki. Egy algiri ezred parancsnoka a következőket mondta:

— Ugy huzom meg a védelmi vonal irányát, hogy lehetőleg római romokat találjunk. Ha nem lesz háború, legalább a tudománynak szolgálhassunk, hogy valami maradjon utánunk.

A Daladier-vonaltól rengeteg út vezet Tunisz belsejében, amelyek összeköttetésben állanak az algiri és marokkói pontokkal. Kétszázézer emberből álló hadsereg számára a legjobban történhetik az utánpótlás, ezeken a széles vonalokon keresztül, a melyeknek végpontja a nagy óceánon van. Tehát Tunisz ellátása nem a Földközi tengeri vonalon fog történni. Az olaszok számolnak esetleges francia ellen-támadással és a matmatai állomásokhoz hasonló építenek Tripoliszból. Hat hónappal ezelőtt még lehetett volna egy tuniszi rajtatitőről beszélni, ma azonban Tunisz felkészült a komoly harcra.

fenntartani a közrendet, így nem tudta bebonyosítani saját létjogosultságát. Ezek után robbant ki Franco ellenforradalma, amely győzelemmel befejeződött.

De Spanyolország továbbra is nagy kérdés. Ha Franco a különböző politikai nézeteket, egymással ellentétben álló politikai tanokat és

a spanyol szenvedélyeket, amelyeket, mint Spanyolország egész története mutatja, logikus meggondolás nem igen korlátoz, szabadjára engedné, az ország új polgárháborúba zuhanna. Spanyolország és a vele fajlag rokon délamerikai köztársaságok történetét az állandóság hiánya jellemzi.

Románia belgrádi nagykövete Temesvárott tegnap a jugoszláviai román iskolák felállításáról tárgyalt

Cadere-Victor meghatalmazott miniszter, Románia belgrádi nagykövete tegnap reggel Popovici követségi tanácsos kíséretében Temesvárra érkezett és a pályaudvarról a királyi helytartóságra hajtatott. Meglátogatta Marta Alexandru dr. királyi helytartót és Ciupe Gheorghe dr. vezértitkárt. Időközben megérkeztek a királyi helytartóságra Magier Andrei dr. aradi görög keleti püspök, Lazarescu Vasile dr. karánsebesi görög keleti püspök és Evutianu Sabin tanügyi vezérfelügyelő, akikkel Cadere nagykövet az egyik különteremben megbeszélésre ült össze. A megbeszélésen a román-jugoszláv kulturális megállapodás értelmében a Jugoszlávia románlakta vidékein felállítandó román iskolákról volt szó. A megbeszélés délelőtt háromnegyed tizen-

egy órakor ért véget, amikor Cadere Victor nagykövet Popovici követségi tanácsos kíséretében gépkocsin nyomban visszautazott Belgrádba.

Magier Andrei dr. és Lazarescu Vasile dr. püspökök tegnap délelőtt a városházán meglátogatták Tieran Emil dr. főpolgármestert, majd délelben egy órakor megjelentek a helytartóságon és résztvettek a Marta Alexandru dr. királyi helytartó által tiszteletükre adott ebéden. Az ebédnek a két püspökön, Marta dr. királyi helytartón és Ciupe dr. vezértitkáron kívül több közéleti egyéniség is vendége volt. Magier és Lazarescu püspökök délután visszautaztak székhelyeikre.

A temesvári megye rektora nevében be akarta csapni a hiszékeny embereket egy szélhámós

A bucurestii rendőrség elfogta Stirbu Gheorghe hotinmegyei illetőségű fiatalembert, aki veszedelmes szélhámós. Stirbu Gheorghe abban az időben, amikor Goga volt a miniszterelnök, Cuza tanár aláírását hamisította több okmányra és ilyen módon közel százötvenezer lejelt károsított meg magáncégekkel. Leleplezése után a bíróság elé került, amely hat hónap fogságra ítélte. Büntetésének kitöltése után Kolozsvárra utazott és ott az egyik helyvezetői üzemben talált alkalmazást. Rövid idő után

elkészítette magának a temesvári műegyetem bélyegzőjét,

majd azzal Chisinauba ment és egy nyomdában vállalt alkalmazást. A nyomdában azután a temesvári műegyetem rektora nevével levélpapírt készített és azon Teodorescu rektor nevében ajánlóleveleket írt különböző köztisztviselőkhez és magánvállalatokhoz. Az ajánlólevelekben a círesoaljai hárkolatban esleett Antoniu őrnagy

fiának adta ki magát, aki a temesvári műegyetemen sikerrel tette le a mérnöki vizsgát és Amerikában kívánja tanulmányait folytatni.

Ezért kérte a köztisztviselők és magáncégeket, hogy tanulmányai folytatása érdekében őt anyagilag támogassák. Ezekkel a hamis ajánlólevelekkel felszerelve, az ünnepek előtt Bucarestbe utazott és különböző vállalatoknál tekintélyes összegeket vett fel. Az álmérnök megjelent a Telefonszolgálatnál is, ahol az igazgatóval akart beszélni. Várakozás közben azonban az egyik detektív felismerte és rövid nyomozás után leleplezte a szélhámóságot. Stirbu-t a rendőrségre vitték, ahol kiderült, hogy az álmérnöknek csupán négy elemi osztályos végzettsége van és az összeszedett pénzzel a newyorki világiállításra akart utazni. Stirbu Gheorghet őrizetbe vették.

(—) STERNLICHT MANÓ GYARIGAZGATÓ HALÁLA. Temesvár társadalmi és közgazdasági életének általánosan ismert és becsült tagja, Sternlicht Manó, a Fapeda szalaggyár igazgatója, hosszabb szenvedés után ötvenkilenc éves korában meghalt. Szívujj kóroka az agilis férfit. Az orvosi tudomány és felesége gondos ápolása sem tudott rajta segíteni, betegsége egyre jobban elhatalmasodott rajta és tegnap délelőtt tizenegy órakor újabb szívvroham után lakásán meghalt. Sternlicht Manó lugosi születésű, ahol annak idején apja tekintélyes kereskedő volt, aki mindét fiát, Manót és Ernőt, szintén a kereskedelmi pályára nevelte. A két testvérnek városunkban eleinte bútorkereskedésük volt, majd külön ipari érdeklődésüket vállalták. Sternlicht Manó éveken át a Fapeda igazgatója volt, őccse a Higiénának a vezetője. Az elhunyt; Sternlicht Manó igen képzett és sokoldalú ember volt, akinek halála szinte részvétet váltott ki. Gyászóják mélyen sajnálták özvegye, született Krebsz Josefina, őccse Sternlicht Ernő igazgató, nővérei: Ella, férjezett dr. Sebestyén Lipótné, lugosi ügyvéd neje és Dóra, Benyunes Joe newyorki kereskedő neje, továbbá unokahuga Edit, férjezett Rostás Istvánné Budapestről. A temetés ma, pénteken délután három órakor megy végbe a belvárosi izraelita temető halotti csarnokából.

(—) WETZL GYÖRGY HITANAR ALLAPOTA. Közöltük, hogy Wetzl György józsefvárosi káplán és hittanár sielés közben lábát törte és a mentőautó hozta a krassói hegyekből vissza Temesvárra. A szerencsétlenül járt lelkész a Bánáti Szanatóriumban ápolják, ahol a két helyen eltört lábát Diel Lajos dr. igazgató-főorvos gipszbe helyezte. Mivel csukott törésről van szó, a gyógyulás folyamata gyors lesz és a bal alsó lábszár sérült része hamar összeforr. Wetzl György; tegnap már számosan felkeresték a sanatóriumban, akikkel elbeszélgetett. Fájdalmáról már nem panaszkodik.

(—) Temesvárott az utóbbi hét évben háromezer ház épült. Temesvár város területén az 1930. végén megtartott népszámlálás alkalmával 7966 ház állott. Az azóta elmúlt hét esztendő folyamán összesen 3038 ház épült és pedig 1931-ben 351. 1932-ben 388. 1933-ban 412. 1934-ben 370. 1935-ben 474. 1936-ban 372. 1937-ben 377 és 1938-ban 294. Jelenleg Temesvár területén a házak száma 11.004. A hét év alatt épült középületek száma 16, a többi mind magánház. Az új házak között aránylag kevés volt az emeletes, a legtöbb a villaszéri családi ház, amely a város külső részeiben keletkezett új negyedekben létesült.

— EGY HIRTELEN TAMADT SZERELEM EPILOGUSA. Bucurestiből jelentik: Megrendítő szerelmi dráma játszódott le a Benito Mussolini uca 52. szám alatt. Matea Nicolae 25 éves muscelmegyei asztalossegéd az ünnepekre látogatába érkezett Mihalea Gheorghe munkáshoz. Itt bele szeretett a munkás leányába és alig félórával később már meg is kérte a kezét. A lány azonban erről hallani sem akart, ami annyira elkésérítette a fiatalembert, hogy bosszút fogadott. Tegnap reggel behatolt a lányhoz és egy konyhakéssel súlyosan megsebesítette. Ez azonban nem vesztette el lélekjelenlétét és bár a nyakán erősen vezetett kirántotta „udvarlóját” kezéből a kést, amelyet azután teljes erejéből támadójába szúrt. A különös szerelmi idil egyelőre a kórházban fejeződött be, ahová mindkettőjüket súlyos állapotban beszállították.

(—) HALÁLOZÁSOK. Meghaltak: Radu Ion négy hónapos, Lacatus Alexandru hat hónapos, Itzkovicz Jakab harminnégy éves, Oszter Borbála született Stehlich 74 éves, Petersburg Anna született Grosz hetvenhárom éves, Bodó Pál harminchárom éves.

— KERESIK A BUCURESTHI KEJGYILKOST. Bucurestiből jelentik: Beszámoltunk arról, hogy a főváros lakosságát egy második „hasfelmetező Jack” tartja izgalomban, aki legutóbb két kisleányt meggyilkolt. Már a nyomozás első óráiban megállapították, hogy a kegyilkos egy Neagovici Ion nevű 22 éves, foglalkozás nélküli egyén. Kézrekerítésére a főváros csaknem teljes detektívtestületét mozgósították, ezideig azonban még nem sikerült nyomára akadni. A vizsgálat során már azt hiték, hogy az elvetemült fiatalember öngyilkosságot követett el. A Bucuresti—constantai vasútvonalon ugyanis egy férfi lefejezett holttestét találták és bizonyos körülményekből úgy látszott, hogy az áldozat a gyilkossal azonos. Később azonban kiderült, hogy nem Neagovici holttestét találták meg. A gyilkos öngyilkosságát egyébként az a körülmény is kizárta, hogy az eddig még ismeretlen egyén délután 6 óra tájban ugrott a vonat elé, míg Neagovici Ion este fél 9 órakor a fővárosban láták. Most több detektív az ilfov megyei Varsabi Obedeni községbe, a tettes szülőfalujába utazott, mert remélik, hogy vagy itt, vagy a környéken sikerül Neagovicit megtalálni.

A temesvári kereskedelmi kamara átveszi a Lloyd-társulat vagyonát

Temesvár közgazdasági köreiben napok óta élénk megbeszélés tárgyát képezi a minisztertanács azon határozata, amellyel, — mint ismeretes, — a Lloyd-társulat működését megszüntette és egyben a január elején megjelent rendelet törvény értelmében

Japan agresszívebb külpolitikát kezd

Kuniaki Koisa japán tábornok, akit az elmúlt héten neveztek ki gyarmatügyi miniszternek, nyilatkozatot adott a sajtónak. Ebben többek között a következőket mondta:

— A jelenlegi európai helyzettel kapcsolatban Japánnak az a kötelessége, hogy ragaszkodjon a kommunistaellenes paktumhoz, amely összekovácsolja Japánt, Olaszországot és Németországot. Minden tekintetben követnünk kell a tengelyt és én azt hiszem, hogy a legközelebbi feladatunk a kínai hadjárat meggyorsítása.

A Havas-iroda ehhez a nyilatkozathoz hozzáfűzi, hogy véleménye szerint Kuniaki tábornok kinevezése agresszívebb külpolitikát jelent Japán részéről.

a társulat vagyonának kezelésével a temesvári kereskedelmi és iparkamarát bízta meg. A felosztásról szóló minisztertanácsi jegyzőkönyv közben a hivatalos lapban is megjelent, a Lloyd-társulat vezetésége, illetve a három tagú felszámoló bizottság azonban a nagyfontosságú döntésről eddig még hivatalos értesítést nem kapott. A temesvári kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága, amely közvetlenül a húsvéti ünnepek előtt kapta meg a hivatalos értesítést a minisztertanács döntéséről, tegnap délután Gurcaneanu Eduard elnök vezetésével ülést tartott és ezen Frasila Ioan főtitkár előadása nyomán részletesen foglalkozott a Lloyd-társulat vagyonát átvételének módjaitól és azokkal a lépésekkel, amelyeket a Lloyd-társulatnál most már meg kell tenni a húszmillió lejt meghaladó vagyonát átvételének érdekében. A hatalmas vagyont első sorban a háromemeletes impozáns Lloyd-palota képezi, de hír szerint szó van azon vagyonrészekről is, amelyeket a Lloyd részéről az évek folyamán különböző támogatás címen a zsidó liceum internátus részére juttattak. Az erre vonatkozó kombinációk a további átvételi tárgyalások során nyerne tisztaírást.

CAPITOLBAN Péntek, április 14-től kezdve

A L A S Z K A

(A jégpokol)

Rendezte: Henry Hathaway, a „Hindu lándzsás” világhírű film rendezője. Ez a lenyűgözően egyszerű film Alaszka egyszerű embereinek hősiességét, mindennapi életük meghatározó tragédiáját, szenvedélyét hozza a néző elé, megragadó drámai erővel. — Főszerepekben:

DOROTHY LAMOUR — GEORGE RAFT

= KÖZGAZDASÁG =

Az idei adó a tavalyival szemben huszonegy százalékos emelkedést jelent

A kereskedelmi adók elővezetése az új pénzügyi esztendőben tudvalevőleg húsz százalékos emeléssel történt, amely emelés az államot megillető adórézre és az összjövedelem adókulcsra vonatkozik. Ezenkívül a kereskedelmi és ipari foglalkozásoknál

az eddigi két százalékos nemzetvédelmi adókulcsra még további két százalék járult.

Úgy hisszük, hogy érdekességgel bír, hogyha összehasonlítható kimutatást közlünk arról, hogy a patenta fixa tizenhárom osztályában mennyi volt a tavalyi adó és mennyi az idén fizetendő új adó összege.

A patenta fixa 1. osztályában az átlagos háromszázötven ezer levi évi jövedelem után az elmúlt évben 750 levi volt az egyenes adó, az idén pedig 912 levi. A 2. osztályban hétezer levi átlagos évi jövedelem után tavaly 1750, idén 2128 levi az egyenes adó. A 3. osztályban tizenkétezer levi átlagos jövedelem után tavaly 3084 levi, idén 3749 levi. A 4. osztályban tizennyolcezer levi átlagos jövedelem után ta-

valy 4626, idén 5623 levi. Az 5. osztályban huszoneg ezer levi átlagos évi jövedelem után tavaly 5952 levi, idén 7234 levi. A 6. osztályban 35.000 levi átlagos évi jövedelem után tavaly 9130 levi, idén 11.096 levi. A 7. osztályban 46.000 levi átlagos évi jövedelem után tavaly 12.092 levi, idén 14.694 levi. A 8. osztályban 68.000 levi átlagos évi jövedelem után tavaly 18.148 levi, idén 22.050 levi. A 9. osztályban 90.000 levi évi átlagos jövedelem után tavaly 24.410 levi, idén 29.652 levi. A 10. osztályban 140.000 levi átlagos évi jövedelem után tavaly 39.240 levi, idén 47.648 levi. A 11. osztályban 190.000 levi évi jövedelem után tavaly 54.645 levi, idén 66.334 levi. A 12. osztályban 250.000 levi átlagos évi jövedelem után tavaly 75.750 levi, idén 91.900 levi. A 13. osztályban 300.000 levi átlagos évi jövedelem után tavaly 93.750 levi, idén pedig 113.700 levi az egyenes adó.

Az ideji adóemelés százalékosan kifejezve a tavalyi adóval szemben 21 százalékot mutat.

Az adóemelés folytán az átlagos adókulcs a tisztá jövedelemnek 31—38 százalékát teszi.

Az új francia-román gazdasági egyezmény

Romániára igen előnyös a megállapodás

A közelmúltban létrejött román-francia gazdasági egyezmény a romániai termékek számára

igen előnyös feltételeket és kontingenst állapít meg a francia behozatalban.

A francia kormányt az a szándék vezette, hogy hatékonyabban tudja eljuttatni azokat a bensőséges gazdasági kapcsolatokat, melyek a két országot egymáshoz kapcsolják.

Különösen a kőolaj és a tengeri kiviteltelére vonatkozólag biztosít az egyezmény Romániára nézve elsőrendű feltételeket. A folyó évben 11 ezer vagon kukoricát szállíthatunk Franciaországba, amikor is a rendes beviteli díjszabás 40 százalékos csökkentését biztosította a francia kormány a román kukorica szállítmányokra. A különleges elbánást úgy oldotta meg a francia kormány, hogy a francia gyarmatok kukorica-termését más piac felé irányította. Ezzel Franciaország feladta azt az álláspontját, amely eddig védelemben részesítette azokat a termékeket, amelyek az ország területén találhatók. Az egyezmény értelmében növekedett a Franciaországba irányuló fűrészáru kivitelnél is, de elsősorban

a kőolaj export emelkedése következik be.

Az állami redevenciákra vonatkozólag kötött szerződésen kívül, a közeli napokban jön létre a megegyezés 490 ezer tonna benzín és ásványolaj szállítására. Ennek értéke több mint 350 millió frankot tesz ki. Gazdasági körök véleménye

Könnyítések a gázárlatok vételárának befizetésénél

Jelentettük már, hogy a Gyáriparosok Szövetsége közbenjár a kormánynál, hogy az alkalmazottak gázárlatainak beszerzésénél könnyítéseket engedélyezzen. Az eddigi törvény szerint ugyanis, április 30-ig minden kereskedelmi és ipari cég köteles az összes alkalmazottak gázárlatainak árát egyszerre április 30-ig befizetni, de ezt az alkalmazottaktól csak hat havi részletben vonhatja le. A mai gazdasági viszonyok mellett ez a rendelkezés rendkívül terhes, mert hiszen itt igen nagy összeget kell előlegezni, amire csak igen kevés cég képes.

Amint a Gyáriparosok Szövetségének vezetősége közli, a kormány könnyítéseket ígért. Hír szerint minden alkalmazott kap egy könyvecskét és ebben bélyegformában fogják havonta a hatszáz levi lerőni és a cégek is csak havonta lesznek kötelesek a levonások arányában a gázárlat árát beszedtetni.

Az UGIR fel is hívta tagjait, hogy ezt az új rendelkezést várják be és csak akkor fizessék be a gázárlat árát, ha április 30-ig nem jelenne meg a könnyítéséről szóló rendelet.

Ugyancsak rendelkezés van arról, hogy csak az állandó jellegű alkalmazott számára kell gázárlatot rendelni. De nincs tisztázva, hogy kit kell állandó jellegű alkalmazottnak tekinteni. Kíváncsok volna, ha ezt is világosan megmagyaráznák.

nyes szerint a kőolaj kiviteltől függ az új egyezmény életképessége, már csak azért is, mivel az egész franciaországi kivitelnél 50 százalékát a kőolaj képezi.

A múltévi 224 ezer 499 tonna kőolaj kiviteltelhez képest, amelynek értéke 161 millió frank volt, az ez évi ásványolaj kivitelt több mint 50 százalékos emelkedést jelent. Abból a célból, hogy a francia piacon a román petróleum elhelyezése lehetővé váljék, a francia kormány intézkedéseket tesz abban az irányban, hogy a román petróleum árnyóvia elérje az orosz és mexikói kőolaj árszínvonalát.

Kedvezményt nyújt a CFR a külföldre szállítandó gabona részére

Megirtuk, hogy a kormány gazdasági bizottsága ismét meghosszabbította a buza kivitel díjmentességét. Ezzel kapcsolatban az államaszatok igazgatósága körtáviratot intézett valamennyi tároló állomáshoz, amelyben értesítette az állomás vezetőjét, hogy április 10-étől kezdődően a rendes vasúti díjszabás 20 százalékos csökkentésével vegyék fel a buzaszállítmányokat. Amennyiben előfordult volna, hogy a rendes díjszabás ellenében vették volna fel a szállítmányt, a különbözetet haladéktalanul vissza kell téríteni a feladónak.

Gazdasági körökben optimisztikusan tekintenek a további gabonakivitel elé. Szakértők szerint még mintegy 80 ezer vagon buza és 30 ezer vagon kukorica szállítható külföldre, amelyek összege meghaladja a három milliárdot.

A mezőgazdasági miniszteriumhoz az ország minden részéből érkezett jelentések szerint a vetések állása kitünő. Az elmúlt tél különösen enyhe lefolyású volt, a március hónap pedig igen bővelkedett esőben, ami a vetések helyzetére jó hatást nyakorolt. Néhány helyen a kalászosokat sújtó élszödi okoznak károkat, amelyek ellen illetékes mezőgazdasági kamarák felvették a harcot és minden eszközzel küzdenek, hogy a kórokozó növényparazitákat kiirtsák. Természetszerűleg, az aratásig a vetések mennyiségére vonatkozólag előállhatnak még kisebb eltérések, ezek azonban semmiképpen sem befolyásolhatják a kormány szándékát, a még rakárton levő gabonaneműk külföldre szállítására vonatkozólag.

Árfolyamok

CSUTÖRTÖK, ÁPRILIS 13.

Hivatalos árfolyamok: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint 75—76.78, belgas 23.74—24.08, angol font 662.40—672.25, olasz lira 7.172—7.172, dollár 141.17—143.24, francia frank 3.57—3.78, svájci frank 32.08—32.57. Ezekben az árakban a devizafelár is befigyelendő. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

Lilian Harvey és Willy Fritsch, a közönség két kedvence, együtt szerepelnek az UFA egyik legújabb filmjében

— **Osökken Palesztina romániai kivitele.** Romániának Palesztinával való gazdasági kapcsolata hosszú esztendőök óta mindig a legszorosabb volt. A Palesztinába irányuló román kivitel Anglia után a második helyet foglalta el. A múlt évben a zavaros belpolitikai helyzetre való tekintettel Palesztina behozatala csökkenést mutat fel, a Palesztinának Romániába irányuló kivitele azonban ennek ellenére emelkedéssel zárult. Míg 1937-ben 112 ezer 784 palesztinai lira értékben importált Palesztina, addig a múlt évben 115 ezer 966 palesztinai lira értékű árut hoztak be. Románia kivitele ugyanakkor egymillió 372 ezer 44 palesztinai lira értékű volt 1937-ben, a múlt évben pedig egymillió 279 ezer 523 palesztinai lira értékben exportáltunk. Százalékban 6,8 százalékos csökkenésnek felel meg.

(=) **A főkönyvek felülbélyegzése.** A társas cégekre és részvénytársaságokra vonatkozólag a bélyegforgó módosítása április elsejétől kezdődően előírja a főkönyvek felülbélyegzését. Ezek eddig bélyegmentesek voltak. Az érdekelteknek kérvény kíséretében fel kell küldeniük a bélyegzés céljából a temesvári pénzügyigazgatóság bélyegügyi osztályához (II. emelet, 13. ajtószám) főkönyveit, ahol láttatkozás után készpénzben fizeti be a vonatkozó laponkénti öt lei bélyegilletéket és két lei repülőbélyegyet.

— **Miről fog tárgyalni az angol gazdasági bizottság Bucurestiben.** Mint ismeretes, az angol kormány a közeli napokban kereskedelmi delegációt küld Romániába. A bizottságnak hirdetések szerint nem lesz felhatalmazása új gazdasági egyezmény megkötésére, csupán a jelenleg érvényben levő szerződés gyakorlati kiterjesztésére köthet megállapodást. A Financial News arról számol be, hogy Oliver Stanley angol kereskedelmi miniszter érintkezésbe lépett az angol gyapotszövő érdekeltségekkel, amelyeket felkért arra, hogy vizsgálják meg a romániai piacra való szoros kapcsolatok felvételének lehetőségét. Megirtuk, hogy a Bucurestibe érkező bizottság vezetője Frederick Leith-Ross, az angol kormány első gazdasági tanácsadója lesz, akit romániai utitára az angol-román kliringhivatal főnöke is elkísér több más angol hivatalos gazdasági élet vezető személyiséggel együtt.

DÉLI HÍRLAP

Automata telefonszáma: 28-10.

SPORTTESEMÉNYEK

Szigorú vizsgálatot indítanak a bécsi botrányok okozói ellen

A magyar sportsajtó felháborodott hangon ír a vasárnapi bécsi botrányról, amely egyedülálló a magyar-német sportkapcsolatok történetében. A példátlan eset a következőkben zajlott le:

A második félidő 36. percében, amikor a Ferencváros már 4:2-re vezetett, Toldi, a Ferencváros jobbösszekötője és Virius, a Wacker jobb hátvédje összecsapott. A hátvéd életveszélyesen ugrott Toldira, aki ellökte magát. A bécsi játékos erre megütötte Toldit, aki magáról megfélemlítve, megrugta ellenfelét. A játékvezető mindkét játékost kiállította. Hlavay, a Ferencváros edzője a pályára szaladt, hogy levezesse Toldit, mire Ksander, a bécsiek jobbfedezte inzultálta a magyar edzőt. A játék ismét megkezdődött, mikor szünetes eset történt, amely csak arra volt jó, hogy a kedélyeket még jobban feltűzelje. Sarsoun, a Wacker balszélsője, — el-

lenfél sem volt a közelében — fejéhez kapott és földrejtette magát. Mintha ez lett volna az adott jel. Az állóhelyekről százzámra ugráltak le a pályára a nézők, a Ferencváros játékosai a megvadult, ordító nézők közeledtére futólépésben menekültek az ülőhelyek oldalán levő öltözők felé. Tíz játékos el is érte az öltözőt, Sárosi III. azonban — annak tudatában, hogy ő volt a torna legfairabb játékosa — nem szaladt, mire közrefogták és ütötték, rugták, verték. A teljesen ártatlan Sárosi III.-at félajultán, súlyos zúzódásokkal vitték az öltözőbe.

A botrány egyik legkülönösebb mozzanata: a 28 ezer néző között egyetlen szál rendőr sem volt!

A tornarendező bécsi egyesületek ellen Tschammer und Osten birodalmi sportvezér szigorú vizsgálatot indított.

Sporthírek mindentelől

Szombat délután játszák le a Sp. Studentesc — FC Rapid mérkőzést. A nemzeti bajnokság következő fordulójának keretében kerül lebonnyolításra szombaton a Sp. Studentesc — FC Rapid bajnoki mérkőzés, amelyet a Venus pályán bonyolítanak le. A diáksapat vezetősége nem tudott megegyezni a Juventus vezetőségével, így nem lesz kettős mérkőzés, hanem külön-külön rendezik meg.

A francia válogatott csapat kapusa Romániába jön nyaralni. Di Lorto, az Olympique Marseille válogatott kapusát baráti szálak fizik Romániához. Eppen ezért elhatározta, hogy a nyarat Predealon tölti. Ebben az irányban levelet írt az egyik fővárosi ismerősének, melyben bejelentette szándékát.

Fizetéseletlással büntette játékosait az FC Rapid. A fővárosi vasutascsapat vezetősége sehogyan sem tudott belenyugodni abba, hogy az együttes szégyenteljes vereséget szenvedett Bucurestiben a nagyszerűen játszó UDR legénységétől. Mindjárt a mérkőzés utáni napon szigorú vizsgálatot indított a játékosok ellen, annak megállapítására, hogy mennyiben vétkek az eredmény kialakulása miatt. Az előzetes vizsgálatok befejezése után a vezetőség letiltotta a játékosok 15 napi fizetését, ezenkívül külön vizsgálatot indított Barátky ellen, akinek játékával egyáltalán nem voltak megelégedve. A megindított vizsgálatok befejezéséig Barátky játékjogát felfüggesztették.

Összeállították a Davis Cupért játszó német csapatot. A német teniszszövetség összeállította azt a csapatot, amely a birodalom színeit képviseli a Davis Cup mérkőzéseken. A csapatban a következő öt játékos szerepel: Henkel, Manzel, von Metaxa, Coopfert, Beuthmer.

GYILKOSSÁG A MOZIBAN

A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Félegynazi András

Utánnyomás 1936.

— Egyetlen Sandy, — írta — csak egyedül téged szeretlek és csak egyedül te létezel a számomra. A világ többi férfija mind közönyös nekem. Mielőtt veled megismerkedtem volna, sem éltem élénk társadalmi életet és alig ismertem férfiembert. Mióta azonban menyasszonyod vagyok, még nem lépte át a lakásom küszöbét férfi. Nem akarok és nem szándékozom látogatókat fogadni. Csak nekéd élek és csak reád gondolok, drágám. A nap minden percében lelkileg veled vagyok és alig várom, hogy ismét együtt lehessünk. Már is elhatároztam, hogy nem várok május közepéig, amint eredetileg terveztem, hanem május elején utazom Párisba. Ott eleget teszek kedves meghívásodnak, meglátogatom a birtokodat és aztán néhány hétre felmegyek az Alpsekkbe. Szeretnék Chamonizban üdülni. Gyönyörű dolog lenne, ha elkísérnél oda.

Madame d'Hiver levele, amelyben ezen a bevezetésen kívül még sok egyebet írt, másnap reggel már Limoujel kezébe volt.

A gigólok meggyőződhetett róla, hogy az asszonyt teljesen a hatalmában tartja.

Madame d'Hiver, amikor a táncos levelét kapta és amikor a maga feltételét írta, nem gondolt Gérard Auboinra.

A festő csak akkor jutott eszébe, amikor a hatodik levél érkezett tőle Párison keresztül. Akkor is előbb az villant az eszébe, hogy mi lett a sorsa a Párisban felejtett öt levélnek. Végül is bele nyugodott abba, hogy valamennyi a szemétre került.

Azonban a levelek íróját nem tudta olyan könnyen gondolatai köréből kiűzni.

Biztosra vette, hogy Auboin előbb-utóbb megtalálja hazajöttét és fölkeresi.

Kissé borsódzott ettől a találkozástól, de tudta, hogy azt nem kerülheti el.

Alapjában véve nem is akarta elkerülni, mert

szükségesnek tartotta leszámolni a festővel és kifejezetten is végett veini a hét esztendő kapcsolatainak.

Egyik délben aztán jelentette a szobalány:

— Monsieur Auboin van itt.

— Bocssáad be, — válaszolta.

A festő csak ritkán kereste föl a madameot olyan időben, amikor a cselédke még a házban voltak. Rendszerint akkor jött, amikor azok napi munkájuk végeztével már eltávoztak volt.

Azzal, hogy ezuttal délben látogatott el, maga is valahogyan azt igyekezett kifejezésre juttatni, hogy köztük megszűnt a régi szívélyesség.

A madame szalonjában fogadta látogatóját. Elfogódottan néztek egymásra.

— Bon jour, — mondta a férfi.

— Bon jour, — válaszolta a nő és helyet mutatott vendégének.

A beszélgetés köztük igen banálisan indult meg.

— Igen örülök, — szöjt a festő, — hogy jól néz ki.

— Valóban jól érzem mostanában magamat és bizonyára az van kihatással a külsőmre is.

A férfi mégis rászánta magát, hogy rátérjen a tárgyra.

— Hat levelet írtam magának, kedves Yvonne, de egyikre sem kaptam választ.

— Megkaptam a leveleket.

— Miért nem írt?

— Nem volt mit.

— Azt mondja, hogy nem volt mit írnia? Hiszen az egyik levélben azt írtam, hogy lemondok eddigi állásponomról és ha magának az a kívánsága, hogy lépünk házasságra, ugy arra is kész vagyok.

Madame Yvonne d'Hiver erre a kijelentésre nagyot nézett. Valóban ez volt évek óta a legforróbb kívánsága és mivel ezt a festő nem akarta teljesíteni, azért támadt köztük a viszály és a szakítás.

Egy pillanattal arra gondolt, hogy hátha már az első levélben írta ezt Gérard? Ha elolvasta volna és benne találta volna ezt a kijelentést, talán abbahagyta volna a Limoujellel való kacérokodást és sietett volna vissza Lyonba. Abban az időben a festő iránt érzett szerelme még izzott és azt nem börtölte el a hamu. Bizonyára újból lángra is lobbant volna, ha szembekerültek volna egymással.

Azonban a levelet nem olvasta el. Fogadta Limoujel udvarlását, meghallgatta szerelmi vallomá-

sát és úgy érzé azóta, hogy csak Alexandret szereté akinek a menyasszonya.

Ránézett Gérard Auboinra és hallgatott.

— Yvonne, — szólalt meg újból a festő és az asszony keze után nyult, — elveszem feleségül.

A nő elhuzta a kezét és bágyadt hangon mondta:

— Már késő.

— Mi az, nem akar a feleségem lenni? Hiszen eddig mindig csak azért haragudott meg rám, mivel nem akartam ezt a kívánságát teljesíteni, nehogy hozományvadásznak lásson a világ. Ugy-e csak tréfál?

— Nem, — hanzzolt a komor válasz, — nem tréfálok. Nem leszek a felesége

— Miért?

— Mondtam, már késő.

— Nem szeret?

— Nem.

A festő úgy érte ez a válasz, mintha Kalapácsal ütötték volna a halántékára.

A szédülés kerülgette és hamarosan nem találta szavakat.

A beállott csendet az asszony törte meg:

— Mást szeretek.

Ezt már nyugodtan, megfontoltan mondta. Hiszen az utóbbi napokban többször is gondolt arra, hogy elkövetkezik a nap, amikor ezt Auboinnak nyiltnan meg kell mondania.

A festő, amikor némileg magához tért, nem találta elhíhetőknek az asszony kijelentését és megkérdezte:

— Mást szeret? Azt mondja, más szeret?

— Igen.

Hét évig tartó nagy szerelmünk után ilyen nyugodtan tudja ezt elmondani? Nem emlékszik már vissza boldogságunkra, a ragyogó hetekre, hónapokra, esztendőre? Olyan egyszerűen tudja most az egészet kitörölni a szívéből?

Az asszony most már nem esett ki fölünyes szerepéből és higgyadnan beszélt tovább:

— A szép emlékek kitörölhetetlenek a lelkemben, a szívemben. Sohasem felejttem el azt a boldogságot és gyönyört, amelyben együttesen volt részünk. Mindig szívesen fogok visszagondolni, arra a gyönyörű időre, amelyet együtt töltötünk.

(Folytatása következik.)

Légtalmi tanfolyam Temesvárott

Kik kötelesek résztvenni a kurzuson

A Hivatalos Lap 1939. március 6-iki, 55. számában megjelent területi légtalmi törvény 8. szakaszának értelmében a temestartományi királyi helytartóság légtalmi tanfolyamot rendez Temesvárott. A tanfolyamon résztvevők kiképzést nyernek a légtalomalapítás hatáskörébe tartozó, a tüzészedelem elleni védekezés tekintetében.

A tanfolyam április 23-án, reggel 8 órától déli 1 óráig és délután 4-től este 7-ig tart. A tanfolyamon mindazok kötelesek résztvenni, akik a légtalmi törvény 8. szakaszának értelmében légtalmi tevékenységet fejtenek ki. Kivételesen képeznek a megyefőnökségeken és a városokban működő légtalmi hivatalok vezetői. A tanfolyamra április 15-ig lehet beiratkozni a temestartományi légtalmi hivatalban, Temesvárott, a királyi helytartóság épületében, második emelet, 173-as szobában akár személyesen, akár felülbélyegzett kérvény útján. A kérvényező a kérvésben jelöljék meg nevüket, foglalkozásukat, nemzetiségüket, a személyazonossági igazolvány számát, lakásukat és azt, hogy a légtalomalapítás mely terén kívánnak működni.

A nagyobb személyzettel rendelkező cégek és vállalatok közös kérvény útján is jelentkez-

hetnek a tanfolyamra. A tartomány légtalmi hivatala felhívja a vállalatok figyelmét, hogy a tanfolyamon a vállalatok vezetői és adminisztratív személyzete köteles megjelenni és nem a munkások, akik a törvény értelmében a heti légtalmi órákon nyerne kiképzést.

A kérvénnyel egyidejűleg minden jelentkezőnek két fényképet kell benyújtani, valamint az illetékes pénzügyigazgatóság nyugtáját, amely igazolja, hogy a jelentkező a temestartományi légtalmi hivatal javára a költségek fedezésére 200 leit befizetett. A jelentkezők hozzá magukkal személyazonossági igazolványukat, az 1935-ös típusú gázlarcukat, 100 gram tisztá szeszt, vagy trioximetilt az alarc fertőtlenítésére és egy kis csomag vattát.

Azok a magánszemélyek, akik a légtalmi törvény 8. szakasza szerint légtalmi tanfolyam hallgatására kötelesek és ezen a tanfolyamon kényserítő körülmények hatása alatt nem jelenhetnek meg, ez év június 25-ig valamely vasárnapon megjelenhetnek a tanfolyam abszolválására. Mindazok, akik ezen az időpontot túl légtalmi tevékenységet fejtenek ki anélkül, hogy a tanfolyamon résztvettek volna, a törvény értelmében büntetéssel sújtják.

Budapest II. 7.30: Gyorsírótanfolyam. 8: Szalónzene. 8.30 Felolvasás. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek. 10.40: Időjárásjelentés.

Bécs. 21.10: Szórakoztató zene. 23.30: Hangverseny. Belgrád. 19.30: Táncczene. 21: Szimfónikus hangverseny.

Milánó. 20.20: Lemezek. 23.20: Táncczene. 24.15: Hangverseny.

Strassburg. 20.30: Lemezek. 21.15: Szórakoztató zene. 22.30: Szimfónikus hangverseny.

Varsó. 20.20: és 21.15: Hangverseny. 23.20: Lemezek.

SZOMBAT, APRILIS 15

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási tanácsok, hanglemezek, orvosi tanácsok. 12: Könnyű zene (hanglemek). 13: Időjelzés, sport-, vizállás-jelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 17: Strajerek órája. 18.15: A munka és a jókedv órája. 19.15: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Előadás. 19.35: Román népdalok. 19.50: Enek-hangverseny. 20.05: Előadás. 20.20: A Stanescu zenekar hangversenyének közvetítése. 21: Rádióposta. 21.15: Táncczene. 22: Hírek, sporteredmények. 22: Zenei körutazás a földön. 23: Hírek. 23.15: A Sandu Marcu zenekar hangversenye. 23.45: Hírek francia, olasz és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11.15: Ifjúsági rádió. 11.45: Gergely Pál dr előadása. 1.10: Zene. 2.30: Hanglemezek. 5.15: Mese. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Zongorahangverseny. 6.45: Hangfelvétel. 7.15: Cigányzene. 8.30: Utelírás. 9: Emlékest. 10.15: Cigányzene. 10.40: Hírek. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Zene.

Budapest II. 7.30: Kampis Antal előadása. 8: Mezőgazdasági félóra. 8.30: Hanglemek. 9: Hírek, ügétversenyeredmények. 9.20: Szalónzene. 10.40: Időjárásjelentés.

Bécs. 21.10: Szórakoztató zene. 23.20: Táncczene. Belgrád. 19.20: Lemezek. 22: Hangverseny. 23.15: Szórakoztató zene.

Milánó. 21.30: Lemezek. 22: Szórakoztató zene. 24.15: Táncczene.

Strassburg. 20.30: Szórakoztató zene. 23.45: Hangverseny. 24: Táncczene.

Varsó. 20.15: és 22: Hangverseny. 23: Táncczene.

Rádió

PÉNTEK, APRILIS 14.

Bucuresti. 7: Hanglemezek, torna, háztartási tanácsok, hanglemezek, orvosi tanácsok. 12: Szórakoztató zene (hanglemek). 13: Időjelzés, időjárásjelentés, sport- és vizállásjelentés. 13.1: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Aktualitások. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.2: Fuvószenekari hangverseny. 19: Előadás. 19.15: Francia zene (hanglemezek). 20.15: Nicole Iorga professor előadása. 20.35: Falstaff (közvetítés az Operából). I. szünetben (kb. 21.15-kor): Hírek, II. szünetben

(kb. 22.20-kor): Hírek, sporteredmények. 23.25: Könnyű zene (hanglemezek). 23.45: Hírek francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11.20: Felolvasás. 1.10: Cigányzene. 5.15: A rádió diák-félórája. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.10: Táncclemezek. 6.30: Lépés Andor előadása. 7: Sportközlemények. 7.10: Szalónzene. 7.55: Márkus László előadása. 8.30: „Bohémélet” Dalmü. 9.15: A rádió külügyi negyedórája. 9.50: Hírek. 10.40: Hírek. 11.25: Jazzhármas. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12.15: Cigányzene. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet, alapján apróhirdetési áraink a következők: állástkeresés, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fűrdő s gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés nem közölhető. Házaság szavankint öt leu, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket kell felvezni I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) — Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Kütl. — Nogrády-trafik, (Ti voli mellett). Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Jól főző minden nagyon jó bizonyítványokkal, jó fizetéssel azonnalra felvétetik. II. Petre Tegle 1. földszint jobbra. 998

Két éves gyermek mellé megbízható asszony kerestetik, aki németül, vagy románul beszél. IV. Str. Ion Vasii 16. Könignénál 6 óra után. 829

Mindenes szakácsnő 15-re felvétetik. III. Str. Wilhelm Mühle 12. 867

Jó házból való fiút gépészinaknak felvesz a Scala mozi. 873

Állást keres

Szorgalmas megbízható, a délutáni órákig bejárható állást keres, 15-ikére vagy elsejére. Bulev. Carol 20. ház-mesternél. 869

Lakás

Négyszobás komplett lakás május 1-re kiadó. II. Str. Titu Maiorescu 5. 865

Elegáns különbejárható bútorozott szobát fürdőszoba és telefon használattal keresek. Cím a kiadóban. 585

Adás-vétel

Új könyv: Bizony A férjhezmenés művészete. Biztos sikerrel segít minden nőt az előnyös házasságba. Megrendelhető Bizony házasságközvetítőnél Timisoara I., Str. Lenau 12. 836

Nagyon olcsón eladó: Konyhabútor, előszobafal, virágállvány, kertiszékek, függönyök, tükrös-asztal, üvegek, szék. Cím: Timisoara II., Str. Petru Tegle 2. II. em. ajtó 9. Megtekinthető délelőtt 9—1-ig. 933

Ha szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant és liliompudert, h a r o m színben. Kaparató kizárólag a

Városi Gyógyszertárban
a „Fekete Sasoz” I. Piata I. C. Brătianu.

800 arb. kerti-széket keres bérbe, vagy megvételre a Scala mozi. 872

Vasúrtókat és kerámit lapokat olcsón szállít. Desider Friedrich, IV. Strada Vespasian 11. Telefon: 44—24. 857

Külfönjelen

Kölesön kapható 10.000—10 millióig 5—7 és fél százalékra, bármilyen célokra, úgy mint betársulások, paten-tek és iparvállalatok finanszírozására 1—20 éves törlesztésre. Ugyanott házak, háztelkek, birtokok és más eladása. Bővebb felvilágosítást ad: Credit International I., Str. Griselini 1. a törvénytisztkével szemben. 871

Ada-Kalehról Rahát (szultánkenyér)

Legfinomabb rózsá, narancs, vanília, málna, citrom, barack és csokoládé, kímélve, vagy szén kivételű csomagolásban tetszése szerint nagyobb darab, vagy apróra vágva. Rendelésre minőség szerint: Pinom lei 44. — Különlegesség lei 60. — okum lei 86 árban, postán, vagy vasúton promt szállít

Matics Mihály, Orsova
Matica de Rachat dela Ada-Kaleh

Hirdessen a Déli Hírlap-ban